პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КОМПАРТИИ ГРУЗИИ И СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 278 (9438) | სამშაბათი, 25 ნოემბერი, 1952 წ. | ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთში

გზა გავუკაფოთ ახალს, მოწინავეს! — «პრავდის» 24/XI მოწინავე (1-ლი გვერდი).

მოწინავეთა გამოცდილების გამოყენებით მოვიპოვოთ ახალი საწარმოო გამარჯვებები (1-ლი გვერდი).

ვ. კოპალეიშვილი—ქობულეთელ და სამტრედიელ კოლმეურნეთა შეჯიბრება (1-ლი გვერდი).

საკავშირო პროფსაბჭოს IX პლენუმი (მე-2 გვერდი).

პარტიულ თემაზე. შ. კახიძე — ამბროლაურის რაიონის კომუნისტები მევენახეობის აღმავლობისათვის ბრძოლაში (მე-2 გვერდი).

საბჭოთა ხალხების ერთიან ოჯახში (მე-2 გვერდი).

ტ. თოდრაძე—რატომ ჩამორჩა ბორჯომის ხეობა (მე-2 გვერდი).

ა. ი. ვიშინსკის გამოსვლა მეექვსე კომიტეტში 21 ნოემბერს აგრესიის განსაზღვრის საკითხზე (მე-3 გვერდი).

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის VII სესია (მე-4 გვერდი).

გაიხსნა ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის XVI ყრილობა (მე-4 გვერდი).

უცხოეთის და რესპუბლიკური ინფორმაციები (მე-4 გვერდი).

გზა გავუკაფოთ ახალს, მოწინავეს!

„პრავდის“ 24/XI მოწინავე

ჩვენი სამშობლოს ხალხები დიდი აღფრთოვანებით ახორციელებენ კომუნისტური მშენებლობის დიად პროგრამას, რომელიც შემუშავებულია ამხანაგ ი. ბ. სტალინის გენიალურ ნაწარმოებში „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრ კავშირში“. პარტიის XIX ყრილობის ისტორიული გადაწყვეტილებებით, ამხანაგ სტალინის მითითებებით შთაგონებული მშრომელთა უფართოესი მასები პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით თავიანთ შრომაში დაუშრეტელ შემოქმედებითს აქტივობას იჩენენ. მილიონობით საბჭოთა ადამიანს საკუთარ საქმედ მიაჩნია იბრძოლოს სსრ კავშირის განვითარების 1951-1955 წლების მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის შესახებ პარტიის XIX ყრილობის მიერ მიღებული დირექტივების წარმატებით შესრულებისათვის.

სოციალისტური წარმოების ინტერესებისათვის, უმაღლესი ტექნიკის ბაზაზე მისი განუწყვეტელი ზრდისა და სრულყოფისათვის ჩვენი ხალხის დაუცხრომელი ზრუნვა თვალსაჩინოდ ვლინდება იმით, რომ მძლავრ აღმავლობას განიცდის საწარმოო გეგმების როგორც რაოდენობრივი, ისე ხარისხობრივი მაჩვენებლების მიხედვით წარმატებითი შესრულებისათვის საყოველთაო-სახალხო სოციალისტური შეჯიბრება.

სოციალისტური შეჯიბრების აღმავლობა მკაფიოდ მოწმობს, რომ მშრომელები განუხრელად ისწრაფვიან გაამტკიცონ ჩვენი სამშობლოს ძლიერება, მოიპოვონ ახალი წარმატებანი კომუნისტურ მშენებლობაში. სოციალისტური შეჯიბრება გამოხატავს საბჭოთა მუშების კულტურულ-ტექნიკური დონის განუწყვეტელ აღმავლობას, საბჭოთა მუშებისა, რომლებიც შემოქმედებითი შრომით წინ ეწევიან სოციალისტურ ეკონომიკას, ხელს უწყობენ მეცნიერებისა და ტექნიკის აყვავებას.

ამხანაგი ი. ბ. სტალინი კლასიკურ ნაწარმოებში „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრ კავშირში“ წერს:

„რატომ მიიღო სოცშეჯიბრებამ მასობრივი ხასიათი? იმიტომ, რომ მუშებს შორის გამოჩნდნენ მთელი ჯგუფები ამხანაგებისა, რომლებმაც არა თუ აითვისეს ტექნიკური მინიმუმი, არამედ უფრო შორსაც წავიდნენ, ტექნიკური პერსონალის დონეზე დადგნენ, იწყეს ტექნიკოსებისა და ინჟინრებისათვის შესწორებათა მიცემა, არსებული ნორმების, როგორც დაძველებული ნორმების, დამსხვრევა, ახალი, უფრო თანამედროვე ნორმების შემოღება და სხვ. რა იქნებოდა, მუშების ცალკეულ ჯგუფებს კი არა, არამედ მუშების უმრავლესობას რომ აემაღლებინა თავისი კულტურულ-ტექნიკური დონე ინჟინერ-ტექნიკოსთა პერსონალის დონემდე? ჩვენი მრეწველობა აყვანილი იქნებოდა ისეთ სიმაღლეზე, რომელიც მიუწვდომელია სხვა ქვეყნების მრეწველობისათვის“.

ჩვენი ხალხი ძველთაგანვე განთქმულია თავისი შემოქმედებითი ინიციატივით, მოსაზრებულობით, გამომგონებლობით. სოციალისტურმა სისტემამ უზრუნველყო პიროვნების განთავისუფლება, ინდივიდუალური, კოლექტიური შემოქმედების აყვავება, შექმნა იმ ტალანტისა და ნიჭის ყოველმხრივი განვითარების პირობები, რომლებიც არის ხალხის მასების წიაღში.

მშრომელთა ინიციატივის განუწყვეტელი ზრდა ვლინდება მრავალი ახალი პატრიოტული თაოსნობით. მასების შემოქმედებითი აქტივობის ერთ-ერთი მაგალითია ი. ბ. სტალინის სახელობის მაგნიტოგორსკის მეტალურგიული კომბინატის № 20 მარტენის ღუმელის კოლექტივის თაოსნობა. ამ ღუმელის მეფოლადეებმა თვალსაჩინო წარმატებანი მოიპოვეს და, ისწრაფვიან რა ღირსეულად გამოეხმაურონ პარტიის XIX ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებებს, სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვიეს ტაგილის მეტალურგიული კომბინატის ღუმელის კოლექტივი. ამ ღუმელის მეფოლადეებმა ტაგილის მეტალურგების წინადადება მიიღეს და ისინიც ჩაერთნენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში. ამ ორი ღუმელის კოლექტივებმა ერთმანეთს გამოუწვიეს ახალი შეჯიბრება. ამ შეჯიბრებაში ჩაერთნენ ურალის სხვა მეტალურგიული კომბინატების ღუმელების კოლექტივები. ამ შეჯიბრებაში ჩაერთნენ ასევე ჩელიაბინსკის, ნოვოტაგილის, ზლატოუსტის, ორსკის, ნოვოკუზნეცკის, ტაშკენტის, ტულის, ლიპეცკის, ელექტროსტალის, ლისვენსკის, ნიჟნედნეპროვსკის, ტაგანროგის, ტრუბნიკოვსკის, ნოვოტრუბნიკოვსკის, ალაპაევსკის, ნიჟნეტაგილის, ბელორეცკის, ბაკალის, ნოვოლიპეცკის, ტაშტაგოლის, ნოვოკრამატორსკის, ნოვოსიბირსკის, ნოვოკრივოროჟსკის, ნოვოკრასნოარმეისკის, ნოვოკრასნოარსკის, ნოვოკუზნეცკის, ნოვოტაგილის, ნოვოტულის, ნოვოლიპეცკის, ნოვო

საკავშირო პროფსაბჭოს IX პლენუმი

ამ დღეებში გაიმართა პროფესიულ კავშირთა საკავშირო ცენტრალური საბჭოს მორიგი IX პლენუმი.

პლენუმმა განიხილა საკავშირო პროფსაბჭოს თავმჯდომარის ამხ. ვ. ვ. კუზნეცოვის მოხსენება „საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებთან დაკავშირებით პროფკავშირული ორგანიზაციების მუშაობის შესახებ“ და მიიღო სათანადო დადგენილება.

პლენუმის მონაწილეებმა უდიდესი აღფრთოვანებით მიიღეს მისასალმებელი წერილი ამხანაგ ი. ბ. სტალინისადმი.

* * *

საკავშირო პროფსაბჭოს პლენუმმა აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებანი, ამხანაგ სტალინის ისტორიული სიტყვა ყრილობაზე და მისი ნაშრომი „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრ კავშირში“ წარმოადგენენ ხალხთა ნათელი მომავლისათვის შემდგომი ბრძოლის დიდ პროგრამას, შთააგონებენ ჩვენი ქვეყნის მშრომელებს თავდადებით იშრომონ კომუნიზმის გამარჯვებისათვის, ყველა ქვეყნის მშრომელებს აღაფრთოვანებენ ხალხთა მშვიდობისათვის, ომის გამჩაღებლების წინააღმდეგ საბრძოლველად.

კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის დირექტივებში სსრ კავშირის განვითარების 1951-1955 წლების მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის შესახებ, — ნათქვამია პლენუმის გადაწყვეტილებაში, — გათვალისწინებულია მრეწველობის, ტრანსპორტისა და სოფლის მეურნეობის ახალი მძლავრი აღმავლობა, ხალხის მატერიალური კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესება და კულტურული დონის ამაღლება. გეგმა ითვალისწინებს ნაციონალური შემოსავლის ზრდას, მუშათა და მოსამსახურეთა რეალური ხელფასის გადიდებას. მნიშვნელოვნად დიდდება საბინაო მშენებლობისათვის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სახალხო განათლებისათვის განკუთვნილი ასიგნებები.

საკავშირო პროფსაბჭოს პლენუმმა წინადადება მისცა ყველა პროფკავშირულ ორგანიზაციას თავის მუშაობაში იხელმძღვანელოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის დადგენილებებით.

პროფკავშირულმა ორგანიზაციებმა ყველა ღონისძიებით უნდა განვითარონ და პარტიის XIX ყრილობის მიერ დასახული ამოცანების წარმატებით შესრულებისაკენ წარმართონ მშრომელთა ფართო მასების შრომითი აღმავლობა და შემოქმედებითი ინიციატივა. საჭიროა კიდევ უფრო ფართოდ გაჩაღდეს სოციალისტური შეჯიბრება თვითეული საწარმოს მიერ გეგმის მთლიანად და გადამეტებით შესრულებისათვის, პროდუქციის ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესებისა და მისი თვითღირებულების შემცირებისათვის, ნედლეულის, სათბობის, ელექტროენერგიის მომჭირნეობით ხარჯვისათვის, მომჭირნეობის რეჟიმის განუხრელად განხორციელებისათვის, წარმოების შინაგანი რეზერვების გამოყენებისათვის. პროფკავშირულმა ორგანიზაციებმა და სამეურნეო ხელმძღვანელებმა მხარი უნდა დაუჭირონ წარმოების მოწინავეთა და ნოვატორთა მუშაობის დადებითს წამოწყებებს. პლენუმმა წინადადება მისცა პროფკავშირულ ორგანიზაციებს მეტი ყურადღება მიაქციონ შრომის ნაყოფიერების გადიდების, მუშათა და მოსამსახურეთა მომზადებისა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლების, გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა მასობრივი მოძრაობის, საწარმოებში შრომის პირობების შემსუბუქებისა და შემდგომი გაუმჯობესების საკითხებს. პლენუმმა დაავალა პროფკავშირულ ორგანიზაციებს გააძლიერონ მუშათა და მოსამსახურეთა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო საჭიროებათა დაკმაყოფილებისათვის ზრუნვა, გააძლიერონ მომთხოვნელობა, რომ სამეურნეო ორგანიზაციები ასრულებდნენ საბინაო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მშენებლობის გეგმებს.

პლენუმმა ურჩია პროფკავშირულ ორგანიზაციებს გააჩაღონ მუშაობა იმისათვის, რომ მუშებსა და მოსამსახურეებს განუმარტონ პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებანი, ამხანაგ სტალინის ისტორიული სიტყვა ყრილობაზე, ამასთან ეს მუშაობა მჭიდროდ დაუკავშირონ კონკრეტულ ამოცანებს, რომლებიც ახალ ხუთწლედში დასახულია თვითეული საწარმოს, მშენებლობის, დაწესებულების კოლექტივის წინაშე. პლენუმმა დაავალა პროფკავშირულ ორგანიზაციებს გააუმჯობესონ პოლიტიკური-აღმზრდელობითი და კულტურულ-მასობრივი მუშაობა მშრომელებში, აამაღლონ პროფკავშირული კლუბების, სასახლეების, კულტურის სახლების, ბიბლიოთეკების მუშაობის დონე, დაეხმარონ მუშებსა და მოსამსახურეებს მათი ზოგადი და ტექნიკური განათლების ამაღლებაში. მათ ხელი უნდა შეუწყონ სახალხო განათლების ორგანოებს, რათა შეასრულონ პარტიის XIX ყრილობის დირექტივები საყოველთაო საშუალო განათლებასა და პოლიტექნიკურ სწავლებაზე გადასვლის შესახებ.

პლენუმმა დაავალა პროფკავშირთა ცენტრალურ, რესპუბლიკურ, სამხარეო, საოლქო კომიტეტებსა და საბჭოებს აამაღლონ პირველადი პროფკავშირული ორგანიზაციებისადმი ხელმძღვანელობის დონე, უფრო ფართოდ ჩაებან მუშაობაში პროფკავშირული აქტივი, დაეყრდნონ მას მთელ თავიანთ საქმიანობაში. ყველა პროფკავშირული ორგანიზაციის უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა ყოველი ღონისძიებით განავითაროს თვითკრიტიკა და განსაკუთრებით ქვემოდან კრიტიკა, ფხიზლად გამოეხმაუროს მუშებისა და მოსამსახურეების წინადადებებს.

საკავშირო პროფსაბჭოს პლენუმმა მოუწოდა მუშებს, ინჟინრებს, ტექნიკოსებს, მოსამსახურეებს, მეცნიერებისა და კულტურის მუშაკებს მთელი თავიანთი ენერგია და ცოდნა მოახმარონ იმ გრანდიოზული ამოცანების განხორციელებას, რომლებიც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობამ დასახა და თავდადებული შრომით უზრუნველყონ ახალი ხუთწლიანი გეგმის მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულება.

საკავშირო პროფსაბჭოს პლენუმმა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს, დიდ ბელადსა და მასწავლებელს ამხანაგ სტალინს აღუთქვა, რომ პროფესიული კავშირები მთელ ძალღონეს მოახმარენ პარტიის XIX ყრილობის მიერ დასახული ამოცანების შესრულებას, ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს შემდგომ აყვავებასა და მისი ძლიერების განმტკიცებას, კომუნიზმის გამარჯვებას. (საკდესი).

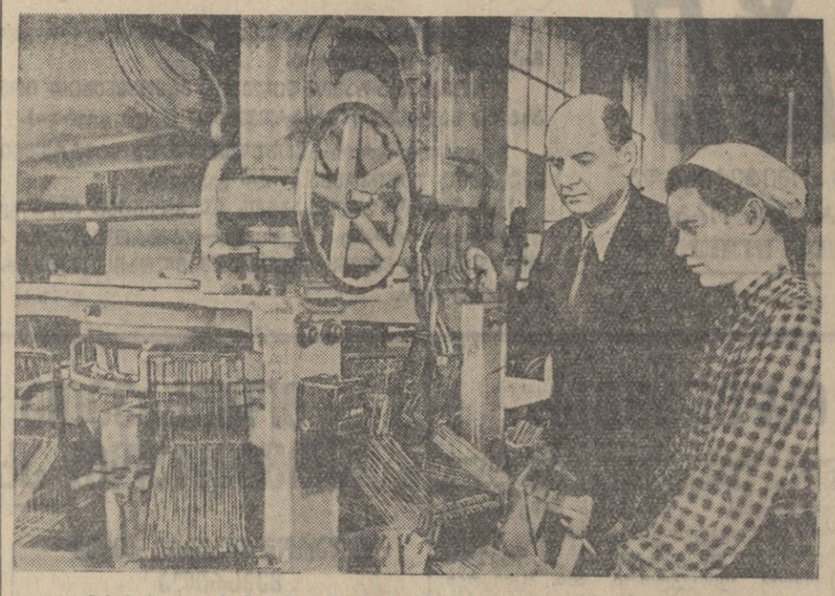

ლაფინის ბოჭკოს ცენტრალურ სამეცნიერო-საკვლევ ინსტიტუტში (მოსკოვი) ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატმა ს. ა. დინიკმა გამოიგონა ახალი სისტემის საფეიქრო დაზგა — მრგვალი საფეიქრო მანქანა. არსებული საფეიქრო დაზგებისაგან განსხვავებით, ამ მანქანაში მაქო განუწყვეტლივ მოძრაობს წრიულად, რაც ქსოვილის გამოშვების შესამჩნევად გადიდების საშუალებას იძლევა. მრგვალი საფეიქრო მანქანის პირველი სამრეწველო ნიმუში წარმატებით მუშაობს პუშკინის სართავ-საქსოვ ფაბრიკა „სერპ ი მოლოტში“ (მოსკოვის ოლქი). კლიმოვსკის მანქანათმშენებელი ქარხანა შეუდგა დინიკის სისტემის საფეიქრო მანქანების სერიულ გამოშვებას. სურათზე: ფაბრიკა „სერპ ი მოლოტის“ საფეიქრო ხაამქროში. სტახანოველი ნ. ა. დერიაუშევცევა და ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი ს. ა. დინიკი მრგვალ საფეიქრო მანქანასთან.

ფოტო ჯ. შაროვკისა (საკდესის ფოტოქრონიკა).

საბჭოთა ხალხების ერთიან ოჯახში

(რესპუბლიკური გაზეთების ფურცლებზე)

მხურვალე გამოხმაურება რუსთავის მეტალურგების მოწოდებაზე

რუსთავის მეტალურგების მოწოდებას ამიერკავკასიის მომმე რესპუბლიკების მეტალურგებისადმი — გააჩაღონ სოციალისტური შეჯიბრება მეხუთე სტალინური ხუთწლედის ვადამდე შესრულებისათვის, მხურვალედ გამოეხმაურნენ ალავერდის სპილენძსადნობი ქარხნის მუშები და ინჟინერ-ტექნიკოსები. ალავერდელმა მეტალურგებმა ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი რუსთაველთა ინიციატივას.

ქართველი მეტალურგების საპასუხოდ ახალი, გადიდებული საწარმოო ვალდებულებები იკისრეს ალავერდელ მეტალურგთა მოწინავე წარმომადგენლებმა — უფროსმა მდნობელმა ს. დავიდანიანმა, ოსტატმა ნ. გრუცინმა, ბრიგადირმა ს. ალექსანიანმა, ცვლის უფროსმა მ. აირაპეტიანმა და სხვებმა.

ალავერდელმა მეტალურგებმა თავიანთ ქართველ თანამომძეებს რუსთავში წერილი გაუგზავნეს და შეატყობინეს, რომ იბრძოლებენ რუსთაველ მეტალურგებთან შეჯიბრებაში პირველობისათვის.

(„კომუნისტი“. ერევანი).

მეცნიერებისა და წარმოების მუშაკთა შემოქმედებითი თანამეგობრობის შედეგი

რიგის ტურბინმშენებელი მექანიკური ქარხნის კოლექტივისა და ძერჟინსკის სახელობის საკავშირო თბოტექნიკური ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკთა შემოქმედებითმა თანამეგობრობამ უკვე მოგვცა პირველი, მეტად საყურადღებო შედეგი.

ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკთა დახმარებით ქარხნის ინჟინერ-ტექნიკოსებმა შეძლეს ახალი კონსტრუქციის წიბოვანი მილების დამზადება ელექტროსადგურებში გამოსაყენებლად. ასეთ მილებს ელექტროსადგურებში იყენებენ ცხელი ჰაერის გადამცემი სისტემის მოსაწყობად. რიგის ტურბინმშენებელი მექანიკური ქარხნის კოლექტივის მიერ გამოშვებული ამ ახალი კონსტრუქციის წიბოვანი მილების შიგნითა კუთხეების მოყვანილობა ისეთია, რომ ერთ მილს შეუძლია გაატაროს საგრძნობლად მეტი სითბო და ამის შედეგად ელექტროსადგურებში ცხელი ჰაერის გადამცემი სისტემისათვის მილები ერთიორად ნაკლები რაოდენობით არის საჭირო.

(„სოვეტსკაია ლატვია“).

მუსიკალური სკოლა მუშებისათვის

ოდესაში არსებობს სპეციალური მუსიკალური სკოლა ნიჭიერი მუშა ახალგაზრდებისათვის, რომლებიც იჩენენ ლტოლვას მუსიკის შესწავლისადმი. ამჟამად სკოლაში ოდესის საწარმოთა 300-ზე მეტი ახალგაზრდა მუშა სწავლობს. ერთ-ერთ სახელოსნო სასწავლებელში კურსდამთავრებული შემლესავი ქალი ზინაიდა სალია მომავალ ზაფხულზე უკვე დაამთავრებს ამ სკოლის ვოკალურ განყოფილებას. მას მშვენიერი ხმა აქვს. საუკეთესო ხმა აღმოაჩნდა ოდესის მექანიკურ ქარხანაში მეთუნუქედ მომუშავე მიხეილ კუზმინს, საკონდიტრო ფაბრიკის სტახანოველს მიხეილ კრუტელნიცკის, ხე-ტყის კომბინატის ზეინკალს ლეონიდ პონტოვს და სხვებს.

დიდი ხალისით და მონდომებით სწავლობენ წარმოებისაგან მოუწყვეტლივ ამ სკოლაში ოდესის სხვა საწარმოთა მუშებიც. ბევრი მათგანი მუსიკალური ხელოვნების დაუფლებაში იშვიათ უნარს იჩენს.

(„პრავდა უკრაინი“).

რაჭვმა ჩამორჩა მზრალად ხვნაში

მზრალად ხვნა მოსავლიანობის გადიდების მძლავრი საშუალებაა, იგი ხელს უწყობს ნიადაგში ტენისა და საკვებ ნივთიერებათა დაგროვებას, აჩქარებს და აადვილებს საგაზაფხულო სამუშაოთა შესრულებას, აუმჯობესებს ნიადაგის თვისებებს. მზრალად მოხნულზე ნათესი კულტურები უკეთ იტანენ გაზაფხულისა და ზაფხულის გვალვებს. ამიტომ მომავალ წელს უხვი მოსავლის მისაღებად საგაზაფხულო კულტურები ძირითადად მზრალად მოხნულზე უნდა დაითესოს.

წელს ახმეტის რაიონის კოლმეურნეობებში მზრალად უნდა მოიხნას 3.500 ჰექტარი. მაგრამ ამ სამუშაოს რაიონის პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოები ჯერ კიდევ სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ, დაუშვეს გაცდენები, საქმის მორიგეობით შესრულების მავნე პრაქტიკა. ამის შედეგია, რომ მიმდინარე თვის პირველი ნახევარი ისე გავიდა, რომ გეგმა ერთი მეშვიდედითაც არ შესრულებულა, ხოლო 20 ნოემბრისათვის დავალება მხოლოდ 17,3 პროცენტით იყო განაღდებული.

ნოემბრის მესამე ხუთდღიურში კოლმეურნეობათა დიდ უმრავლესობას მზრალად ხვნა არ უწარმოებია. მეტიც—32 კოლმეურნეობიდან, რომლებსაც მზრალად ხვნის გეგმა აქვთ, 20 კოლმეურნეობას სეზონის დაწყებიდან 16 ნოემბრამდე ერთი ჰექტარიც არ მოუხნავს. ბევრად უკეთესი მდგომარეობა არც შემდგომ დღეებში იყო.

მთელ რიგ კოლმეურნეობებს, მაგალითად, სოფელ ზემო ხოდაშნის, ოჟიოს, ხორხელის, ქისტაურის, ოსიაურის, ახმეტის და სხვა, რომელთაც მზრალად ასობით ჰექტარის მოხვნა ევალებათ, თითქმის არაფერი გაუკეთებიათ.

სოფელ ხორხელის ხრუშჩოვის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ი. გაუარაშვილი) ჩამორჩა როგორც სხვა, ისე მზრალად ხვნის სამუშაო. სოფელ ოჟიოს ბერიას სახელობის კოლმეურნეობაში გათვალისწინებული ასეული ჰექტარი ნიადაგი მოუხნავია, ხოლო ზემო ხოდაშნის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობაში 300 ჰექტარიდან მხოლოდ 45,5 ჰექტარი დაამუშავეს. ასეთი მაგალითი რაიონში გამონაკლისი როდია. მთელ რიგ კოლმეურნეობებში ხელიდან უშვებენ ხვნის საუკეთესო ვადებს.

შეიძლება დავასახელოთ ფაქტები, როცა მუშაობის ერთნაირ პირობებში, სადაც მონდომებაა, დავალებაც წარმატებით სრულდება, იქვე მეზობლად კი უმოქმედობის გამო გეგმის შესრულებაში ჩამორჩენაა.

მზრალად ხვნაზე მთელი უნარით არ მუშაობს ახმეტის მტს-ი (დირექტორი ამხ. მ. ცქიფურიშვილი). ხვნა მან თავისი მომსახურების კოლმეურნეობათა მხოლოდ ნახევრის ფართობებზე დაიწყო, მაგრამ აქაც ბევრგან საჭირო შედეგს ვერ მიაღწია. ხვნაში განსაკუთრებით ჩამორჩნენ შ. ბლიაძის, ვ. გახუტიშვილის, გ. მამუკელაშვილის სატრაქტორო ბრიგადები.

სოფელ ქვემო ალვანის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობაში, სადაც ნ. უთურგაიძის სატრაქტორო ბრიგადა მუშაობს, ამას წინათ უწესივრობის გამო ორი ტრაქტორი მომცდარი იყო. ტრაქტორისტი მ. ბლიაძე თითქმის ორი კვირაა პირად საქმეზე უნებართვოდ წავიდა და სამუშაოს აცდენს. გვხვდება სამუშაოთა ცუდად შესრულების ფაქტიც.

მტს-ის მუშაობას ისიც უშლის ხელს, რომ 15 ტრაქტორზე არა ჰყავთ შემცვლელი ტრაქტორისტები. ამიტომ თვითეული მანქანის დღე-ღამეში 20 საათის ნაცვლად მხოლოდ 10-15 საათს ამუშავებენ. გარდა ამისა, მტს-ს აკლია 300-მდე სახნისი და ტრაქტორების მთელი რიგი სათადარიგო ნაწილები. ცუდად მუშაობს მტს-ის მოძრავი სახელოსნო. მოუგვარებელია ველად ტრაქტორისტების საბინაო პირობები და კვება.

როგორც წესი მოითხოვს, საჭიროა სერიოზული ყურადღება მივაქციოთ მზრალად ხვნის დროს ადგილობრივი და მინერალური სასუქების შეტანას ფართობებში. ამ სავალდებულო ღონისძიების გატარება ახმეტის რაიონის ბევრ კოლმეურნეობაში დაივიწყეს. რაიონს საწყობებიდან და თელავის რკინიგზის სადგურიდან გაუტანელი აქვს 1.500-მდე ტონა მინერალური სასუქები. განსაკუთრებით დიდი რაოდენობით აქვთ სასუქები გაუტანელი სოფელ დუისის, ყვარელწყალის, ახშაანის, მაღრაანის, ახმეტის მარჯვისა და პირველი მაისის სახელობის, აგრეთვე მთელ რიგ სხვა კოლმეურნეობებს.

მზრალად ხვნის სამუშაოებში დიდი ჩამორჩენაა თელავის რაიონშიც. აქ გეგმით გათვალისწინებული 3.000 ჰექტარიდან მხოლოდ 104 ჰექტარი მოხნეს. როგორც მტს-ებს, ისე კოლმეურნეობათა დიდ ნაწილს ბევრგან მზრალად ხვნა არ დაუწყიათ. მტს-ების სატრაქტორო პარკისა და კოლმეურნეობათა მუშა-პირუტყვის სათანადოდ გამოუყენებლობის გამო გეგმის შესრულება ჭიანურდება.

თელავის რაიონის კოლმეურნეობებიც ჩამორჩნენ მინერალური სასუქების გატანაში. საწყობებიდან წაუღებელი აქვთ 1.000-მდე ტონა სასუქი, აქედან სასუქის დიდი ნაწილი არ წაუღიათ სოფელ ფშაველის XVIII პარტყრილობის სახელობის, ნაფარეულის ბერიას სახელობისა და წინანდლის სტახანოვის სახელობის კოლმეურნეობებს.

სოფელ იყალთოს რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ა. ჭიბალაშვილი) სუსტი მუშაობის გამო თვითეულ ჰექტარზე 15 და მეტი ცენტნერის ნაცვლად შარშან და წელს 8,8—9,3 ცენტნერზე მეტი ხორბალი არ მიუღიათ. მიუხედავად ამისა, ახლაც ნაკლებად ზრუნავენ მომავალი წლის მოსავალზე—კოლმეურნეობაში ხშირად მომცდარია მუშა-პირუტყვი, დიდი რაოდენობით აუთვისებელია ყამირი, საწყობებიდან გაუტანელია ათობით ტონა სასუქები.

თელავისა და ახმეტის რაიონების კოლმეურნეობებმა და მტს-ებმა ყველა ზომა უნდა მიიღონ იმისათვის, რომ დაიჩქარონ მზრალად ხვნა, მთლიანად გამოიყენონ მინერალური სასუქები, დროზე და მაღალხარისხოვნად შეასრულონ გეგმები.

ტ. თოდრაძე,
„კომუნისტის“ სპეც. კორესპონდენტი.

პარტიულ თემაზე

ამბროლაურის რაიონის კომუნისტები მევენახეობის აღმავლობისათვის ბრძოლაში

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის დირექტივებში მეხუთე სტალინური ხუთწლედის შესახებ ერთ-ერთ ამოცანად დასახულია მევენახეობისა და ხარისხოვანი მეღვინეობის შემდგომი აღმავლობა. ამასთან დაკავშირებით ახალ ხუთწლედში სერიოზული ამოცანები დგება ამბროლაურის რაიონის პარტიული ორგანიზაციების წინაშე. ამბროლაურელი მევენახეები ჩვენს ქვეყანას მნიშვნელოვანი რაოდენობით აძლევენ მაღალხარისხოვან სამარკო ღვინოებს.

ვენახებს რაიონში ასობით ჰექტარი უჭირავს. ამ ძვირფასი კულტურით მიღებული შემოსავალი ამბროლაურელ კოლმეურნეთა შეძლებული ცხოვრების ერთ-ერთი მთავარი წყაროა. მევენახეობის განვითარების შესაძლებლობანი სოფლის მეურნეობის სხვა დარგებთან შედარებით ჩვენს რაიონში გაცილებით უფრო ფართოა.

უკანასკნელ ხანს პარტიული ორგანიზაციები მეტ ყურადღებას აქცევენ მევენახეობის განვითარებას. ახალი ვენახების გაშენებისა და ყურძნის მოსავლიანობის გადიდებისათვის განსაკუთრებით კარგად მუშაობენ სოფელ ხვანჭკარის ლენინის სახელობის, სოფელ სადმელის სტალინის სახელობის და რაიონის სხვა კოლმეურნეობები. წელს რაიონში 23 ჰექტარი ახალი ვენახი გაშენდა. ამჟამად კოლმეურნეობებში გაჩაღებულია მუშაობა მომავალ წელს საგენახე ნიადაგის პლანტაჟის გეგმის წარმატებით შესასრულებლად. ჩვენ ყველა პირობა გვაქვს იმისათვის, რომ ახალი სტალინური ხუთწლედის ბოლოსათვის რაიონში საკოლმეურნეო ვენახების ფართობი ავიყვანოთ 1.364 ჰექტარამდე. ეს იმას ნიშნავს, რომ ხუთწლედის მანძილზე გაშენებულ უნდა იქნას 362 ჰექტარი ახალი ვენახი, ამასთან წარმოებაში დაინერგოს ვაზის ყველაზე უფრო ძვირფასი ჯიშები.

რაიონის პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ყურადღების შედეგად წელს შესამჩნევად გაუმჯობესდა ვენახების მოვლა-პატრონობის საქმე. მევენახეები იყენებენ აგროტექნიკურ მიღწევებს, ფართოდ ვრცელდება ყურძნის მაღალი მოსავლის ოსტატთა გამოცდილება. ყოველივე ამის შედეგად მნიშვნელოვნად ამაღლდა ყურძნის მოსავლიანობა. რაიონში ცოტა როდია ისეთი კოლმეურნეობა, რომელმაც წელს თვითეულ ჰექტარზე 50-55 ცენტნერი ყურძენი მიიღო.

ამბროლაურის რაიონის კომუნისტების გადაუდებელი საბრძოლო ამოცანა ის არის, რომ ახალი ხუთწლედის ბოლოსათვის თვითეულ ჰექტარზე 60-65 ცენტნერი ყურძენი მოიყვანონ.

მევენახეობის შემდგომი განვითარებისათვის აუცილებელია რაიონის პარტიულმა ორგანიზაციებმა მიიღონ ზომები ფილოქსერის გამძლე ვაზის ლერწის მიღების გასადიდებლად. ამისათვის საჭიროა ვაზის სადედეების ფართობი ყოველწლიურად გზარდოთ ისე, რომ ხუთწლედის ბოლოსათვის მან 36 ჰექტარს მიაღწიოს, ამასთან თვითეული ჰექტარიდან მიღებულ უნდა იქნას 110 სანტიმეტრის სიგრძის 25 ათასი ცალი საძირე ლერწი.

ჩვენი რაიონის მევენახეებს ყველა პირობა აქვთ იმისათვის, რომ ყოველწლიურად ერთ მილიონ ცალზე მეტი ვაზი დაამყნონ და მიაღწიონ პირველი ხარისხის დაფესვიანებული ნამყენი ნერგის სულ მცირე 55-60 პროცენტის გახარებას. ამ ამოცანის გადაწყვეტა შესაძლებელია მხოლოდ მევენახე სპეციალისტთა კადრების მომზადების საქმის გაუმჯობესებით. ამ მიზნით რაიონში მევენახეობის ყველა კოლმეურნეობაში მოწყობილია სამწლიანი აგრონომიული კურსები, სადაც ასობით მევენახე სპეციალობას ეუფლება და მიღებულ ცოდნას ფართოდ იყენებს ყოველდღიურ პრაქტიკულ საქმიანობაში. ყოველივე ეს მტკიცე პირობას ქმნის მეხუთე ხუთწლიანი გეგმით მევენახეობის დარგში დასახული ამოცანების წარმატებით შესასრულებლად.

რაიონში 1950 წლიდან დავიწყეთ ვენახების შპალერზე გადაყვანა. ორი წლის განმავლობაში შპალერზე გადაყვანილია 160 ჰექტარი ვენახი. ჩვენი საბრძოლო ამოცანაა ხუთწლედის ბოლოსათვის უზრუნველვყოთ ვენახების შპალერზე მთლიანად გადაყვანა, რადგან იგი, ყურძნის მოსავლიანობის გადიდებასთან ერთად, ხელს უწყობს ტყის დაცვას განადგურებისაგან და დიდი რაოდენობით ათავისუფლებს მუშახელს ჭიგოს დამზადების, მოზიდვისა და ვაზისათვის შედგმის სამუშაოებისაგან.

მევენახეობის განვითარებისა და ყურძნის მოსავლიანობის ზრდის საქმეში მეტად დიდი როლი შეასრულა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1948 წლის 19 აპრილის დადგენილებამ „კოლმეურნეობებში შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესების, შრომის ნაყოფიერების გადიდებისა და ანაზღაურების მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ“ და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებამ ყურძნის უხვი მოსავლის მიღებისათვის კოლმეურნეთა და საბჭოთა მეურნეობების მუშაკთათვის სოციალისტური შრომის გმირის წოდების მინიჭებისა და სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოების შესახებ.

რაიკომის ლექტორ-მომხსენებლების, პროპაგანდისტებისა და აგიტატორების საშუალებით ამ უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტების ყველა მევენახემდე და მშრომელამდე დაყვანა მძლავრი სტიმული გახდა კოლმეურნეთა მაღალნაყოფიერი შრომისა და ყურძნის მოსავლის გასადიდებლად. 1940 წელთან შედარებით წელს რაიონში თვითეულ ჰექტარზე 5-7 ცენტნერით მეტი ყურძენი იქნა მიღებული. ფართო საგამტაციო-მასობრივი მუშაობისა და მოწინავე აგროტექნიკის გამოყენების შედეგად გამრავლდა ყურძნის უხვი მოსავლის ოსტატთა რიგები. აღსანიშნავია, რომ ძირაგეულის, მუხლის, სადმელის, ხვანჭკარის, ხიდიკარისა და სხვა კოლმეურნეობებმა თვითეული ჰექტარიდან წელს 60-70 ცენტნერი ყურძენი მიიღეს, ხოლო ცალკეულმა ბრიგადებმა და რგოლებმა 75-80 ცენტნერამდე მოიყვანეს.

რაიონში ფართოდ არიან ცნობილი მოწინავე მევენახეები ვ. მაჭანკალაძე, კ. ნატმელაძე, თამარ ბარსონიძე, გალაქტიონ ნიკოლაშვილი (ხიდიკარის კოლმეურნეობა), დ. ვაწაძე (ჩორჯოს კოლმეურნეობა) და სხვები, რომლებიც ყურძნის მოსავლის დარგში სარეკორდო მაჩვენებლებს აღწევენ. პირველადი პარტიული ორგანიზაციები სერიოზულ მუშაობას ეწევიან მოწინავე მევენახეების გამოცდილების ფართოდ გავრცელებისათვის. ამ საქმეში მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ აგიტატორები, წამკითხველ-მესაუბრეები და კედლის გაზეთები.

მევენახეობის განვითარებისა და ყურძნის მაღალი მოსავლისათვის ბრძოლაში რაიონის პარტიულ ორგანიზაციებს ჯერ კიდევ სერიოზული ნაკლოვანებები აქვთ. ბევრი საკოლმეურნეო პარტიული ორგანიზაცია კონკრეტულად არ ხელმძღვანელობს ბრძოლას ყურძნის მოსავლიანობის გადიდებისათვის, ნაკლებად ზრუნავს მოწინავე მევენახეთა გამოცდილების გავრცელებლად. სწორედ ამით აიხსნება ის, რომ ამბროლაურის, ჭრებალოს, კრიხის, ღვარდიის, ღადიშის და სხვა კოლმეურნეობებში თვითეულ ჰექტარზე 20-21 ცენტნერზე მეტ ყურძენს ვერ იღებენ. აღნიშნულ კოლმეურნეობათა გამგეობები და პარტიული ორგანიზაციები სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ ვაზის კულტურას, მევენახეობაში არ ნერგავენ მოწინავე აგროტექნიკურ მიღწევებს, ზომებს არ იღებენ იმისათვის, რომ ვენახებში დროულად შეიტანონ ორგანული და მინერალური სასუქები.

მეხუთე სტალინურ ხუთწლედში მევენახეობის შემდგომი განვითარების პერსპექტივები რაიონის პარტიულ ორგანიზაციებს ავალებს გააძლიერონ ბრძოლა იმისათვის, რომ ყველა კოლმეურნეობა გადაქცეულ ყურძნის უხვი მოსავლის კოლმეურნეობებად, შემდგომ გაზარდონ ვენახების ფართობი.

ამბროლაურელი მევენახეები ახალ სტალინურ ხუთწლედში ვენახების საერთო ფართობის გადიდებასთან ერთად განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევენ „ხვანჭკარის“ ღვინის მომცემი ვაზის გაშენებას რაიონის დაბლობი ზონის კოლმეურნეობებში (ხვანჭკარა, ჩორჯო, ჭრებალო, ბუგეული, ბოსტანა, ხიდიკარი, სადმელი და სხვა), სადაც ყველაზე უკეთესი პირობებია მევენახეობის განვითარებისათვის. ეს გარემოება რაიონის პარტიულ ორგანიზაციებს ავალებს საქმიანად დაეხმარონ კოლმეურნეობათა გამგეობებს მათ წინაშე დასახული ამოცანების ღირსეულად შესრულებაში.

ჩვენს რაიონში მეტიცე ბაზაა შექმნილი ყურძნის გადამუშავებისათვის. მაგალითად, ხვანჭკარის, ჭრებალოსა და ამბროლაურის ღვინის ქარხნებს ყოველწლიურად შეუძლიათ გადაამუშაონ 30.000 ცენტნერი ყურძენი და გამოუშვან 200 ათასი დეკალიტრი ღვინო. ქარხნებში ყურძნის მიღება-გადამუშავების ყველა სამუშაო მექანიზებულია.

ლენინ—სტალინის პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებმა და ყრილობაზე ამხანაგ სტალინის მიერ წარმოთქმულმა შთამაგონებელმა სიტყვამ ახალი შრომითი საგმირო საქმეებისათვის აღაფრთოვანა ამბროლაურის რაიონის მშრომელები. ყველგან — საკოლმეურნეო მინდვრებსა და ვენახებში, მეცხოველეობის სასაქონლო ფერმებში, საწარმოებსა და დაწესებულებებში ახალი ძალით გაჩაღდა სოციალისტური შეჯიბრება. რაიონმა დამზადებათა წლიური სახელმწიფო გეგმები ვადაზე ადრე და გადაჭარბებით შეასრულა. ვადამდე სამი თვით ადრე შეასრულეთ საზოგადოებრივი მეცხოველეობის განვითარების მიმდინარე წლის გეგმა. შექმნილია ყველა პირობა პირუტყვის ნორმალური გამოზამთრებისათვის. პარტიული ორგანიზაციები აქედანვე მტკიცე საფუძველს უყრიან მარცვლეული კულტურების და ყურძნის უხვ მოსავალს 1953 წლისათვის.

თბილისის საქალაქო პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე, რომელიც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის შედეგების განხილვას მიეძღვნა, ამხ. ა. ი. მგელაძემ აღნიშნა, რომ „სათანადო ყურადღება უნდა მიექცეს მევენახეობასა და მეხილეობას. თუმცა ვენახებისა და ხეხილის ბაღების ფართობები უმნიშვნელოდ დიდდება, მაგრამ სამაგიეროდ უნდა მივაღწიოთ მათი მოსავლიანობის მკვეთრ გადიდებას“. ჩვენი რაიონის კომუნისტები ძალღონეს არ დაზოგავენ იმისათვის, რომ ახალ ხუთწლედში მნიშვნელოვნად გაზარდონ ყურძნის მოსავლიანობა.

ამბროლაურის რაიონის პარტიული ორგანიზაციები, XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებით შეიარაღებულნი, გადაჭრით ასწორებენ მათს მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებს და ყველა ღონისძიებას ხმარობენ კოლმეურნეობათა დასარაზმავად მეხუთე სტალინური ხუთწლიანი გეგმით დასახული ამოცანების წარმატებით შესრულებისათვის.

შ. კახიძე,
საქართველოს კომუნისტური პარტიის ამბროლაურის რაიკომის მდივანი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ა. ი. ვიშინსკის გამოსვლა

მეექვსე კომიტეტში 21 ნოემბერს აგრესიის განსაზღვრის საკითხზე

1933 წელს განიარაღების კონფერენციაზე გამოსვლაში, რომელიც უკვე ზემოთ მოვიხსენიეთ, ბ-ნმა იდენმა აგრესიის განსაზღვრის წინადადებისადმი თავის უარყოფით დამოკიდებულებაში დამოწმა „ფრიად პატივცემული საბჭოთა მოღვაწე, რომელიც ინგლისის წარმომადგენელი იყო ერთა ლიგის საბჭოში მრავალი წლის მანძილზე“. ამ ფრიად პატივცემულმა მოღვაწემ განაცხადა, რომ აგრესიის განსაზღვრა „მახე იქნებოდა უდანაშაულოთათვის და საფარი დამნაშავეთათვის“.

ეს ფრიად პატივცემული სახელმწიფო მოღვაწე იყო ყველასთვის ცნობილი ოსტინ ჩემბერლენი, რომლის პოლიტიკის რეაქციული და აგრესიული ხასიათი კარგად არის ცნობილი.

სავსებით გასაგებია, რომ ისეთი პოლიტიკური მოღვაწეების ხელმძღვანელობით, როგორიც რობერტ სესილი და ოსტინ ჩემბერლენი იყვნენ, არ შეიძლებოდა გვქონოდა იმედი, რომ ინგლისის დიპლომატია მხარს დაუჭერდა ისეთ ღონისძიებათა შემუშავების ცდებს, რომლებიც გაააღვილებდნენ აგრესიის წინააღმდეგ ბრძოლას, როგორც ძნელია ვიქონიოთ იმედი, რომ ასეთ ღონისძიებებს მხარს დაუჭერენ მათი ახლანდელი მონაწილენი.

ამიტომ შემთხვევითი როდია, რომ აგრესიული ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის მონაწილე ქვეყნების წარმომადგენლები მტკიცედ იბრძვიან აგრესიის რაიმე განსაზღვრის წინააღმდეგ, ცდილობენ რა თეორიული საფუძველიც ჩაუყარონ თავიანთ პოზიციას.

ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელმა ამჯერად თავი შეიკავა იმისაგან, რომ ვრცლად ჩამოეყალიბებინა თავისი თვალსაზრისი აგრესიის განსაზღვრის საკითხზე, რომელსაც მე-6 კომიტეტი იხილავს. ამასთან მან განაცხადა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები კვლავ საეჭვოდ ხდიან იმ ცდების კეთილგონიერებას, რომ ამ სესიაზე გაგრძელდეს მუშაობა აგრესიის განსაზღვრისათვის. იმ ცოტა რამიდან, რაც მან ამჯერად თქვა, ჩანს, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს შესაძლებლად არ მიაჩნიათ მხარი დაუჭირონ ისეთ განსაზღვრას, რომელიც არ მოიცავს აგრესიის ყველა შესაძლებელ შემთხვევას. მან მოითხოვა, როგორც კი შეიძლებოდა გაგვეგო მისი ხათქვამი, დავჯერდეთ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების 39-ე მუხლის ტექსტს, რომელშიც ნათქვამია, რომ „უშიშროების საბჭო განსაზღვრავს მშვიდობისადმი ყოველი საფრთხის, მშვიდობის ყოველი დარღვევის ან აგრესიის აქტის არსებობას“. ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენლის აზრით, სამივე ეს ცნება არ შეიძლება ზუსტად და ყოვლისმომცველად განისაზღროს და რომ ამის გამო არ არსებობს საფუძველი ვეცადოთ განვსაზღვროთ აგრესიის ცნება უფრო მეტად, ვიდრე ეს შეიძლებოდა „მშვიდობისადმი საფრთხის“ ან „მშვიდობის დარღვევის“ ცნებათა განსაზღვრის შესახებ.

ზემოტი არ იქნება გავიხსენოთ, რომ 1945 წელს ამერიკის შეერთებული შტატები იცავდნენ სხვა თვალსაზრისს — ისეთს, რომელსაც ამჟამად მხარს უჭერს საბჭოთა კავშირი. როგორც ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელმა გულახდილად განაცხადა, შეერთებული შტატების მიერ ამ საკითხში პოზიციების ასეთი შეცვლა იმით აიხსნება, რომ ამჟამად „საერთაშორისო ურთიერთობის ვითარება ისეთი გახდა, რომ ამ ვითარებამ დაარწმუნა ამერიკის შეერთებული შტატები, რომ აგრესიის განსაზღვრა არა მარტო არასასურველი, არამედ საშიშიც კი გახდა“. ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ახალი პოზიცია „იმ პოზიციის დიამეტრალურად საწინააღმდეგო, რომელიც ამერიკის შეერთებულ შტატებს 1945 წელს ეკავათ“, სწორედ საერთაშორისო ამბებით აიხსნება.

ამრიგად, მთელი ჩემი ამოიწურება „ახლანდელი საერთაშორისო ამბებით“, რომელთა ცენტრში, როგორც ცნობილია, არის აგრესიის პოლიტიკა, რომელსაც ახორციელებენ ამერიკის შეერთებული შტატები და რომლის მიზანია ახალი მსოფლიო ომის მომზადება მსოფლიო ბატონობის მოსაპოვებლად.

4. ფაქტების უხეში ღამახინჯება კრიტიკის სახით

მიუხედავად ასეთი გულახდილი აღიარებისა, ამერიკის შეერთებული შტატების ოფიციალური წარმომადგენლები მაინც ისე გვაჩვენებენ თავს, თითქოს მზად არიან განაგრძონ მოსამზადებელი მუშაობა აგრესიის განსაზღვრისათვის, თუმცა საეჭვოდ მიაჩნიათ მისი წარმატება. ამასთან ისინი ცდილობენ შენიღბონ თავიანთი უარყოფითი დამოკიდებულება ამ მუშაობისადმი, რასაც ფარავენ სხვადასხვა მოტივით, რომელთა ყალბი და ნაძალადევი ხასიათი არ შეიძლება თვალში არ გვცეს. ასეთი მოტივია, როცა აღნიშნავენ — აგრესიის კონცეფციის ბუნება ისეთია, რომ შეუძლებელია მისი ზუსტად განსაზღვრა და რომ ასეთი განსაზღვრა თუ ვცადეთ, უნდა გამოვიყენოთ ტერმინები, რომლებიც თვითონ მოითხოვენ განსაზღვრას, რაც თითქოს რაღაც დაუძლეველ სიძნელეს ქმნის.

აგრესიის განსაზღვრის იმ პროექტის კრიტიკოსები, რომელიც საბჭოთა დელეგაციამ წარმოადგინა, აღნიშნავდნენ, რომ, თუ გამოვიყენებთ პრინციპს, რომელიც საფუძვლად უდევს ამ განსაზღვრას, პრინციპს იმ სახელმწიფოს აგრესორად ცნობის შესახებ, რომელიც პირველი მოახდენს თავდასხმას, მაშინ თითქოს აგრესორად უნდა ვცნოთ ინგლისი, რომელიც 1914 წელს გამოვიდა გერმანიის წინააღმდეგ, რადგან გერმანია შეიჭრა არა ინგლისში, არამედ ბელგიაშიო. სხვები აღნიშნავდნენ, რომ ანალოგიური მდგომარეობა ჰქონდათ საფრანგეთსა და დიდ ბრიტანეთს, რომლებმაც ერთა ლიგას აცნობეს, რომ ომის მდგომარეობა გვაქვს გერმანიასთან 1939 წელსო. არა გვგონია განსაკუთრებული მტკიცება იყოს საჭირო იმისათვის, რომ ცხადყოთ უაზრობა ასეთი მოსაზრებისა, რომელიც საბჭოთა კავშირის წინადადების აზრისა და ტექსტის აშკარა დამახინჯების შედეგია. საკმარისია მოგაგონოთ, რომ ნიურნბერგის პროცესზე მთავარმა ბრალმდებელმა — დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენელმა ბ-ნმა ჰარტლი შოუკროსმა უკვე გასცა პასუხი ასეთ მოსაზრებას, როცა 1945 წლის 4 დეკემბერს საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის სხდომაზე, რომელიც ასამართლებდა ჰიტლერული გერმანიის მეთაურებს, განაცხადა შემდეგი:

„როცა მეორე მსოფლიო ომის დასაწყისში დიდმა ბრიტანეთმა და საფრანგეთმა ერთა ლიგას აცნობეს, რომ მათ 1939 წლის 3 სექტემბრიდან ომის მდგომარეობა აქვთ გერმანიასთან, ამით მათ გამოაცხადეს, რომ, მოახდინა რა აგრესიის აქტი პოლონეთის წინააღმდეგ, გერმანიამ დაარღვია ვალდებულებანი, რომლებიც მან იკისრა არა მარტო პოლონეთის, არამედ აგრეთვე სხვა სახელმწიფოების მიმართ, რომლებმაც ხელი მოაწერეს პარიზის პაქტს. პაქტის დარღვევა ერთ-ერთი ხელმომწერი მხარის მიმართ იყო აგრეთვე თავდასხმა ყველა დანარჩენ მხარეზე და მათ სრული უფლება ჰქონდათ სწორედ ასე მიეჩნიათ ეს დარღვევა“.

არ შეიძლება სამართლიანად არ იქნას მიჩნეული ასეთი დასკვნა ნიურნბერგის პროცესზე მთავარი ბრალმდებლის—დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენლისა, რომელმაც, ამრიგად, დაადასტურა საბჭოთა განსაზღვრის ასეთი კრიტიკის სრული უსაფუძვლობა. ცდილობდნენ რა აუცილებლად უარეყოთ ამ განსაზღვრის ღირებულება, აღნიშნავდნენ, რომ თითქოს არსებობს აგრესიის ბუნებრივი, ადამიანის ბუნების დამახასიათებელი ცნება, თავისებური თანდაყოლილი იდეა, ამის მიხედვით, ამბობდა ზოგიერთი კრიტიკოსი, ორი მოჩხუბარი ბავშვი იხელმძღვანელებს სწორედ ასეთი ცნებით და არა კრიტერიუმით, რომელიც იურიდიულ განსაზღვრას ექვემდებარება. მაგრამ ეს სრულიად წარმოუდგენელი ანალოგიაა, რომელიც მეომარ სახელმწიფოებს ადარებს ორ მოჩხუბარ ბავშვს. ასეთი ანალოგიის უაზრობას, როგორც ჩანს, ხედავენ თვით კრიტიკოსები, რომლებიც იქვე მიმართავენ ახალ ანალოგიას, სისხლის სამართლის სასამართლოს მოსამართლის ანალოგიას.

საბერძნეთის წარმომადგენელი გენერალური ასამბლეის VI სესიაზე აღნიშნავდა, რომ მოსამართლეს გამოაქვს განაჩენი საქმის ვითარების საფუძველზე, მაგალითად, წყვეტს იყო თუ არა თავდასხმა, თუმცა სისხლის სამართლის ათობით კოდექსი, რომლებიც მან შეისწავლა, მოწმობს თავდასხმას. და ეს ანალოგია პირველზე უკეთესი როდია, რადგან ცნობილია, რომ, თუმცა მოსამართლეს განაჩენი გამოაქვს მოცემული საქმის გარემოებების საფუძველზე, რადგან სხვანაირად შეუძლებელიც არის, მაგრამ ამავე დროს იგი მოქმედებს კანონების საფუძველზე და ფარგლებში, როგორც დანაშაულის კვალიფიკაციის მიმართ, ისე სასჯელის მიმართ, რომელიც დაწესებულია ასეთი დანაშაულის ჩადენისათვის. ამიტომ სრული უაზრობაა იმის თქმა, რომ მოსამართლე საქმეს წყვეტს ინტუიციით, დარღვევის შესახებ რაღაც „ბუნებრივი ცნების“ საფუძველზე და სხვ.

მოსამართლე ასამართლებს კანონის საფუძველზე, კანონის ფარგლებში, სისხლის სამართლის დანაშაულობათა კოდექსის საფუძველზე, ამ კოდექსის ფარგლებში. არსებობს ბევრი კოდექსი. აი, მაგალითად, აქ ნიუ-იორკში არსებობს ნიუ-იორკის შტატის სისხლის სამართლის კანონები, რომელთა სხვადასხვა მუხლებსა და პარაგრაფებში ჩამოთვლილია მთელი რიგი დანაშაულობანი. და მერე ნიუ-იორკელმა მოსამართლემ ამ კანონებით არ უნდა გაასამართლოს? მაშინ რისთვისღა უნდა დაიწეროს კანონები, ამბობდა ჯერ კიდევ პეტრე I, თუ ისინი არ უნდა შესრულდეს? მაგრამ არ შეიძლება კანონი გამოიყენო ფორმალურად, უგუნურად, ისე, თუ არ შეუფარდე ნამდვილ გარემოებებს. ამას წინათ ამერიკის შეერთებულ შტატებში რომელიღაც ზანგი გაასამართლეს იმის გამო, რომ როცა ავტომობილით მიდიოდა „შეურაცხყოფლად“ შეხედა თეთრკანიან ქალიშვილს. ეს უნდოდათ დაესახათ შავკანიანის მხრივ თეთრკანიანზე რაღაც თავდასხმად. ასეთი კანონიერება ხომ არა სურთ მოგვახვიონ თავს „ინტუიციური“ და ამის მსგავსი სულელური „თეორიების“ მომხრეებმა?

ჩვენ სხვა პოზიცია გვიკავია. აქ ყოველი ქვეყნის საშინაო კანონისა და საერთაშორისო კანონის სრული ანალოგიაა. უნდა იყოს საერთაშორისო კანონი და საერთაშორისო ორგანო, მაგალითად, უშიშროების საბჭოს სახით, როცა იგი მოქმედებს კანონიერი შემადგენლობით და წესდების შესაბამისად, როცა მან უნდა გადაწყვიტოს ესა თუ ის საქმე და, კერძოდ, შესაბამისად 39-ე მუხლისა იმის განსაზღვრის შესახებ, თუ ვინ არის აგრესორი, რომელი მხარეა თავდამსხმელი და რა ღონისძიებანი უნდა იქნას მიღებული საქმის ყველა გარემოების საფუძველზე. მაგრამ უშიშროების საბჭო უკეთ, უფრო ძლიერ, უფრო შეუცდომლად იმოქმედებს, როცა ხელში ექნება სახელმძღვანელო ინსტრუქცია, რომელიც მომდინარეობს ავტორიტეტიანი საერთაშორისო ორგანოდან, როგორიც შეიძლება იყოს და უნდა იყოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია, თუ იგი ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო პოლიტიკის ინსტრუმენტი არ გამხდარა.

თითქოს ჩვენი განსაზღვრის დეფექტების დადგენის მიზნით კრიტიკოსები აღნიშნავენ, რომ აგრესიის განსაზღვრისათვის უნდა გვექნეს, სულ ცოტა, ორი ელემენტი — ობიექტური და სუბიექტური ელემენტი. ისინი აღიარებენ, რომ აგრესიის განსაზღვრის ობიექტური ელემენტი თუ კრიტერიუმი არის პირდაპირი, არაპირდაპირი თუ ფარული ძალადობა, რაც სახელმწიფომ ჩაიდინა მანამდე, სანამ „რაიმე მსგავსი აქტს მეორე მხარე ჩაიდენდა. „მანამდე, სანამ...“ — ეს სიტყვები ნიშნავს რომ რაიმე აქტი ჩაიდინა პირველმა. ეს არის სწორედ ის, რაზედაც ლაპარაკია განსაზღვრის პროექტში, რომელიც საბჭოთა კავშირმა წარმოადგინა.

ბუნებრივია, რომ შეუძლებელია რომელიმე განსაზღვრაში ჩამოითვალოს ასეთი პირდაპირი, არაპირდაპირი თუ ფარული ძალადობის ყველა შემთხვევა, ისე როგორც შეუძლებელია რომელიმე სისხლის სამართლის კოდექსში ჩამოითვალოს, მე ვსარგებლობ ჩვენი კრიტიკოსების ანალოგიით, მკვლელობის, დაშავების, შეურაცხყოფის და სხვ. და სხვ. ყველა შესაძლო შემთხვევა, ეს ჩანს თუნდაც შემდეგი მაგალითით. მაგალითად, სისხლის სამართლის კოდექსში აღნიშნულია სიტყვით შეურაცხყოფა, მაგრამ არაფერია ნათქვამი იმაზე, სწორედ რა სიტყვები უნდა ჩაითვალოს კანონით შეურაცხმყოფელ სიტყვებად. აქ შეიძლება იყოს დიდი სხვადასხვაობა და არა მარტო სიტყვების, არამედ იმ კილოს მხრივ, როგორითაც ეს სიტყვები წარმოითქმება. შეიძლება შეურაცხყოფა მიაყენო რაიმე ანდაზის ხმარებითაც კი, რაიმე ციტატის გამოყენებით. მაგალითად, შეიძლება შეურაცხყოფა მიაყენო შენს მოსაუბრეს, როცა შეხვედრის დროს ასეთი სიტყვებით მიმართავ: „მელია შეხვდა დიდ ყურას და უთხრა: „ნათლი-ჯვალაბო! რა კაი გუნებაზე ხარ!... საიდან მოჩანჩალობო?“. ეს სიტყვით შეურაცხყოფაა, მაგრამ სისხლის სამართლის კოდექსში თქვენ სათანადო მითითებას ვერ ნახავთ. და ეს სავსებით გასაგებია.

დანაშაულობასთან ბრძოლის მიზნით საკმაოა აღინიშნოს ყველაზე გავრცელებული, ტიპიური, მნიშვნელოვანი შემთხვევები. მივანდოთ სასამართლოს პრაქტიკულ მუშაობას, ყოველი ამა თუ იმ საქმის კონკრეტულ გარემოებათა შესაბამისად, უნარიანად, გონივრულად, კანონის ძირითადი იდეის გათვალისწინებით, ეს პოზიტიური განსაზღვრანი მიუყენოს ცხოვრების კონკრეტულ შემთხვევებს. მაშინ იქნება სამართლიანი და კანონიერი სასამართლო. მაშინ სასამართლოს მოღვაწეობას საფუძვლად ექნება კანონიერება და არა მიხედულება, არა ისეთი კანონიერება, რომელზეც ამბობენ: „მექოთნე იქ გამომაბამს ქოთანს ყურს, სადაც სურსო“. არა ასეთი კანონიერება, არამედ მტკიცე კანონიერება, თანმიმდევრული კანონიერება, პრინციპული კანონიერება, რომელიც კანონის აზრიდან გამომდინარეობს. სწორედ ასეა ჩვენი განსაზღვრის საქმეც. ამიტომ არ შეიძლება უარვყოთ განსაზღვრა, რომელიც აკმაყოფილებს ზემოაღნიშნულ მოთხოვნებს, თუმცა იგი არ შეიცავს აგრესიის ყველა შესაძლო შემთხვევის ამომწურავ ნუსხას.

მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ აპრიორულად აღებული ყოველგვარი მეცნიერული განსაზღვრა სიზუსტისა და ღირებულების მხრივ მუდამ ნაკლები იქნება იმ განსაზღვრაზე, რომელიც ემყარება გამოცდილებას და ამით უკვე აპრიორული აღარ არის.

რაც შეეხება აგრესიის სუბიექტურ კრიტერიუმს — ეგრეთწოდებულ თავდასხმის სუბიექტურ განზრახვას — animus aggressionis-ს— აგრესიის განზრახვას, — ეს, თავის მხრივ, განისაზღვრება თავდამსხმელი მხარის მთელი იმ საქმიანობის მთელი რიგი ფაქტებითა და ხასიათით, რომლებიც წინ უძღოდა თავდასხმას.

ამასთან დაკავშირებით უნდა გავიხსენოთ თავდაცვის უფლება, რომელიც აგრესიის საპირისპირო პრინციპია. იმოწმებენ იმას, რომ თავდაცვის დროს უფლება გაქვს პირველმა ესროლო, რაც აღიარებულია სისხლის სამართლის ყველა კოდექსში. ამბობენ: „როცა აგრესიის საფრთხეა, სახელმწიფოს უფლება აქვს პირველი დაესხას თავს თავდაცვის მიზნით, რათა წინააღმდეგობა გაუწიოს სხვა სახელმწიფოს აგრესიულ განზრახვას, თუმცა აგრესიის ნამდვილი აქტი არ მომხდარა“. ამბობენ, შესაძლებელია კონფლიქტები, რომლებშიც აგრესორი არ არის, თუ ერთ-ერთ სახელმწიფოს არა აქვს აგრესიული განზრახვა, ხოლო მეორე თავდასაცავად არ მოქმედებს. ამბობენ, რომ თუ ორივე სახელმწიფოს სურს თავიანთი უთანხმოება ომის გზით მოაწესრიგოს, მაშინ არც ერთი მათგანი არ იქნება მსვერპლი, რომელიც მოქმედებს კანონიერი თავდაცვისათვის და, მაშასადამე, აქ არ შეიძლება აგრესორი იყოსო.

აი სამი შემთხვევა, რომლებზეც საჭიროა ვილაპარაკოთ. რა თქმა უნდა, პირველ შემთხვევაში უდავოა სახელმწიფოს თავდაცვის უფლება; უდავოა მეორე შემთხვევაც, როცა შესაძლებელია ისეთი კონფლიქტები, რომლებშიც არც ერთ მხარეს არა აქვს აგრესიული განზრახვა. მაშინ არც აგრესიის ნიშნები არსებობს. ერთ სახელმწიფოს ომი არ გამოუცხადებია მეორისათვის, ერთი სახელმწიფოს შეიარაღებული ძალები არ შეჭრილან მეორის ტერიტორიაზე და სხვ. მაშინ არ არის აგრესიის საკითხიც. ყოველივე ეს, ბუნებრივია, უნდა დაადგინოს საერთაშორისო ორგანომ, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება ამ საქმეზე.

რაც შეეხება მესამე შემთხვევას, როცა ორი სახელმწიფო ისწრაფვის თავისი უთანხმოება მოაწესრიგოს ომის გზით, და იმ დასკვნებს, რომლებიც აქედან გამომჰყავთ იმ პირებს, ვინც ასეთ შემთხვევას იმოწმებს, რომ აქ აგრესორი არ არისო, ამას ვერ დავეთანხმებით.

ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანმა სტიმსონმა 1932 წელს ანალოგიურ საკითხთან დაკავშირებით განაცხადა:

„ბრიან-კელოგის პაქტის ხელისმომწერმა სახელმწიფოებმა უარი თქვეს ხალხთა შორის ომზე. ეს იმას ნიშნავს, რომ ომი მთელ მსოფლიოში პრაქტიკულად უკანონო გახდა. იგი აღარ არის სამართლის წყარო და საგანი, იგი აღარ არის ღირძი, რომლის გარშემოც ტრიალებენ ხალხის ქცევის მოვალეობანი და უფლებანი. იგი კანონის საწინააღმდეგო გახდა. ამრიგად, როცა ორი ხალხი შეიარაღებულ კონფლიქტს იწყებს, ერთი მათგანი ანდა ორივე დანაშაულებრივი მხარეა, ხელშეკრულებით დამყარებული კანონის დამრღვევია. ჩვენ აღარ გავემიჯნებით მათ და არ მოვექცევით დუელის კოდექსის შესაბამისად, ამის ნაცვლად ჩვენ მათ კანონის დამრღვევებად გამოვაცხადებთ“.

ამერიკის შეერთებული შტატების გენერალურმა პროკურორმა 1941 წლის 27 მარტს წარმოთქმულ სიტყვაში, აგრეთვე ჰქონდა რა მხედველობაში მთელ რიგ სახელმწიფოთა მიერ ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებანი — უარი ეთქვათ ომზე, როგორც პოლიტიკის განხორციელების საშუალებაზე, ხაზგასმით აღნიშნა, რომ „ომზე უარის თქმის ხელშეკრულებამ და არგენტინის ომის საწინააღმდეგო ხელშეკრულებამ მათს ხელმომწერ სახელმწიფოებს წაართვა ომის, როგორც ეროვნული პოლიტიკის თუ აგრესიის ინსტრუმენტის უფლება, და უკანონოდ გამოაცხადა მათი დებულებების დარღვევით დაწყებული ომები. ამის გამო ამ ხელშეკრულებებმა მოსპეს ისტორიული და იურიდიული საფუძვლები ნეიტრალიტეტის დოქტრინისა, რომელიც წინათ წარმოადგენდა აბსოლუტურ მიუკერძებლობას აგრესიული ომებისადმი“.

აქედან ის გამომდინარეობს, რომ სახელმწიფო, რომელმაც ომი დაიწყო თავის ვალდებულებათა დარღვევით, ვერ მიიღებს სხვა სახელმწიფოთა მხრივ თანაბარი მოპყრობის უფლებას, თუ სახელშეკრულებო ვალდებულებანი ამ საკითხის სხვანაირ გადაჭრას არ მოითხოვდნენ. ასეთი სახელმწიფო თავისი უკანონო მოქმედების გამო ვერავითარ უფლებას ვერ მიიღებს.

ასეთია „აგრესიის“ ცნების განსაზღვრის შესახებ საბჭოთა კავშირის პროექტის ეგრეთწოდებული გაკრიტიკების საქმეც. ეს კრიტიკა კი არა, კრიტიკის სახით ფაქტების უხეში დამახინჯებაა.

5. ომის ამერიკელი გამჩაღებლები აგრესიის განსაზღვრის წინააღმდეგი არიან

წინააღუდგნენ რა აგრესიის ცნების განსაზღვრის ზუსტ და ნათელ ფორმულირებებს, რომლებსაც შეიცავს აგრესიის განსაზღვრის საბჭოთა პროექტი, იქამდე მიდიან, რომ ქადაგებენ უცნაურ თეორიას, რომლის გამო, რადგან ვითომდა არ არსებობს აგრესორის განსაზღვრის უდავო კრიტერიუმი, მოითხოვენ ვაღიაროთ, რომ ამის შესახებ მთავრობის აზრი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ იმ შთაბეჭდილებას, რომელსაც ქმნიან სულ სხვადასხვანაირი ფაქტები. ამას უწოდებენ „აგრესიის ბუნებრივ ცნებას“, რომელიც, როგორც ისინი აცხადებენ, სხვადასხვა დროს, სხვადასხვა ვითარებაში შეიძლება და კიდევაც უნდა განიმარტოს სხვადასხვანაირად.

ასეთი თეორია მეტად ხელსაყრელია იმ მთავრობებისათვის, რომლებიც აგრესიულ პოლიტიკას იცავენ. ასეთი თეორია, ცხადია, იძლევა აგრესიის მეტად „მოქნილ“ განსაზღვრას, იმდენად „მოქნილს“, რომ მას შეუძლია ძირი გამოუთხაროს აგრესიის ყოველგვარ განსაზღვრას, ამრიგად გააქარწყლოს მთელი მწიშვნელობა ან არარად აქციოს აგრესიის საერთაშორისო ცნება, რომელსაც შეეძლო შემაკავებელი ფაქტორი და საფუძველი ყოფილიყო ნამდვილი აგრესორის წინააღმდეგ ღონისძიებათა მისაღებად.

ამ შემთხვევაშიც ტონს ამერიკის შეერთებული შტატების მმართველი წრეები იძლევიან. ისეთ პირობებში, როცა ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო პოლიტიკამ მიატოვა თანამშრომლობის გზა და დაადგა ახალი მსოფლიო ომის მომამზადებელი ცივი ომის გზას. ამერიკის შეერთებული შტატები დაინტერესებული არიან არა იმით, რომ ლაგანი ამოსდონ აგრესორს და აგრესიული გეგმები ჩაუფუშონ ომის გამჩაღებლებს, არამედ იმით, რომ გზიდან ჩამოიშორონ დაბრკოლებანი, რათა გააჩაღონ ახალი მსოფლიო ომი, რასაც აწყობენ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და მათი მომხრე ზოგიერთი სხვა ქვეყნის რეაქციული წრეები, იმ მიზნით, რომ განახორციელონ ამერიკელი მილიარდერებისა და სხვა ქვეყნებში მყოფ მათ თანამონაწილეთა გიჟური გეგმები.

შემთხვევითი როდია, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ინგლისის წარმომადგენლებს აგრესიის განსაზღვრის საკითხში უკავიათ პოზიცია, რომელსაც შეიძლება ვუწოდოთ მხოლოდდამხოლოდ მისწრაფება იმისადმი, რომ ჩაშალონ გენერალური ასამბლეის მიერ აგრესიის ისეთი განსაზღვრის მიღება, რომელიც ნამდვილად შეასრულებდა სერიოზულ როლს ამ ყველაზე საშიში საერთაშორისო დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში. ასეთი პოზიცია პირდაპირ დაკავშირებულია თანამედროვე კაპიტალიზმის ძირითადი ეკონომიკური კანონის მოქმედებასთან.

როგორც ი. ბ. სტალინმა ცხადყო თავის ამასწინანდელ შესანიშნავ შრომაში „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრ კავშირში“, ამ კანონის მთავარი ნიშნები და მოთხოვნებია: „მაქსიმალური კაპიტალისტური მოგების უზრუნველყოფა მოცემული ქვეყნის მოსახლეობის უმრავლესობის ექსპლოატაციის, გაჩანაგებისა და გაღატაკების გზით, სხვა ქვეყნების, განსაკუთრებით ჩამორჩენილი ქვეყნების ხალხთა დაკაბალებისა და სისტემატური გაძარცვის გზით, ბოლოს, ომებისა და სახალხო მეურნეობის მილიტარიზაციის გზით, რასაც იყენებენ უმაღლესი მოგების უზრუნველსაყოფად“. ეს კანონი ბიძგს აძლევს მონოპოლისტურ კაპიტალიზმს, რომ ახალი ომები მოაწყოს მაქსიმალური მოგების მისაღებად და მსოფლიო ეკონომიკური ბატონობის, ხოლო ამასთანავე მსოფლიო პოლიტიკური ბატონობის მოსაპოვებლად.

მონოპოლისტური კაპიტალიზმის თავისებურებანი განსაზღვრავენ მისი შესაბამისი საერთაშორისო პოლიტიკის არსსაც და თავისებურებებსაც, პოლიტიკისა, რომელიც ამოიწურება მსოფლიოს ეკონომიკური და პოლიტიკური განაწილებისათვის დიდ სახელმწიფოთა ბრძოლით. ამ პოლიტიკის თავისებურებანი გამოიხატება ძალმომრეობისადმი, ახალი ტერიტორიების, კოლონიების, ბაზრების დაპყრობისადმი მისწრაფებით. კაპიტალისტებს შორის წარმოშობილი და მოქმედი კავშირები, როგორც თანამედროვე საერთაშორისო ცხოვრების გამოცდილება გვიჩვენებს, ეწყობა მსოფლიოს ეკონომიკური განაწილების ნიადაგზე. სახელმწიფოთა ურთიერთობა აგრეთვე იქმნება მსოფლიოს ტერიტორიული განაწილების, კოლონიებისა და ბაზრებისათვის ბრძოლის იმავე ნიადაგზე, რაც თავის მხრივ წარმოშობს კაპიტალისტურ ქვეყნებს შორის არსებულ წინააღმდეგობათა გამწვავებას, ამასთან კაპიტალისტური ქვეყნების ბრძოლა ბაზრებისათვის და თავიანთი კონკურენტების დახრჩობის სურვილი, მაგალითად, პირველ და მეორე მსოფლიო ომებს შუა პერიოდში, როგორც ი. ბ. სტალინმა ცხადყო, უფრო ძლიერი აღმოჩნდა, ვიდრე წინააღმდეგობანი კაპიტალიზმის ბანაკსა და სოციალიზმის ბანაკს შორის. კაპიტალისტურ სინამდვილეში კავშირები, რა ფორმითაც უნდა იქმნებოდნენ ისინი, იქნება ეს ერთი იმპერიალისტური კოალიცია მეორე იმპერიალისტური კოალიციის წინააღმდეგ მაგალითად, ანტანტის ქვეყნების კოალიცია სამთა თანხმობის ქვეყნების წინააღმდეგ, თუ ყველა იმპერიალისტური სახელმწიფოს საყოველთაო კავშირი, ნამდვილად, როგორც მარქსიზმ-ლენინიზმი გვასწავლის, მხოლოდ „შესვენებაა“ ომიდან ომამდე. „შვიდობის კავშირები, — გვასწავლის მარქსიზმ-ლენინიზმი, — ომებს ამზადებენ და თავის მხრივ ომებიდან წარმოიშვებიან, ერთი-მეორეს აპირობებენ, ცსოფლიო მეურნეობისა და მსოფლიო პოლიტიკის იმპერიალისტური კავშირისა და ურთიერთობის **ერთი და იმავე** ნიადაგიდან წარმოშობენ მშვიდობიანი და არამშვიდობიანი ბრძოლის ფორმების შეცვლას“. (ლენინი).

(დასასრული იქნება)

ამერიკა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის ეროვნული საბჭოს აღმასრულებელი დირექტორის მორფორდის ა. ი. ვიშინსკისადმი წერილი

ნიუ-იორკი, 24 ნოემბერი. (სატელეფონო). ამერიკა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის ეროვნული საბჭოს აღმასრულებელმა დირექტორმა მორფორდმა ა. ი. ვიშინსკის გაუგზავნა წერილი, რომლითაც საბჭოს სახელით მადლობას უძღვნის იმ მილიტანსათვის, რაც ვიშინსკიმ გაუგზავნა ყოველწლიური მიტინგის მონაწილეებს, რომელიც ამერიკა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის ეროვნულმა საბჭომ მოაწყო დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 35-ე წლისთავის აღსანიშნავად.

წერილში აღნიშნულია, რომ ვიშინსკის წერილმა მიტინგის მონაწილეთა მჭეხარე ტაში გამოიწვია. მიტინგის მონაწილეებმა საქვეყნოდ დადეს პირობა ამშუამად ამერიკა-საბჭოთა კავშირის თანამშრომლობის აღსადგენად.

„დიდად ვაფასებთ საბჭოთა კავშირის მიღწევებს, რომელთა მიზანია საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობა, — აცხადებენ მიტინგის მონაწილენი. — მადლობას ვუძღვნით საბჭოთა კავშირის ხალხსა და ხელმძღვანელებს მრავალი წლის მანძილზე მთელ მსოფლიოში მშვიდობის განმტკიცების საქმეში მათი ღონისძიებებისათვის.

ჩვენი მტკიცე პოზიცია ემყარება იმას, რომ ჩვენი ორი ქვეყნის საერთო ინტერესები სჭარბობენ მათ შორის არსებულ უთანხმოებას და რომ შეიძლება გამოიძებნოს ორი სხვადასხვა სისტემის მშვიდობიანი თანაარსებობის გზა.

ჩვენ კვლავ მთელ ძალას ვახმართ შეერთებული შტატებისა და საბჭოთა კავშირის თანამშრომლობის აღდგენის ამოცანას — კურსს, რომელიც ხელს უწყობს ჩვენს ურთიერთ კეთილდღეობას და რომელიც საჭიროა მთელ მსოფლიოში მშვიდობის შესანარჩუნებლად“.

დასასრულ მიტინგის მონაწილეები მოითხოვენ კორეის ომის დაუყოვნებლივ შეწყვეტას და პირობას იძლევიან მიიღონ ყოველი ღონისძიება მტკიცე მშვიდობის მოპოვებისათვის ბრძოლაში.

---

* გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „კომუნისტი“ № 277.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის VII სესია

იურიდიულ კომიტეტში

ნიუ-იორკი, 21 ნოემბერი. (საკდესი). გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მეექვსე კომიტეტი (იურიდიული) თავის სხდომებზე განიხილავს „აგრესიის“ ცნების განსაზღვრის საკითხს. ეს საკითხი, რომელსაც დიდი მნიშვნელობა აქვს თანამედროვე საერთაშორისო ხდომარეობის პირობებში, მთელი რიგი ქვეყნების დელეგაციების დიდ ყურადღებას იპყრობს, რადგან მსოფლიო საზოგადოებრივი აზრი სულ უფრო მტკიცედ მოითხოვს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციისაგან აგრესორების ალაგმვას. კომიტეტის სხდომებზე ავღანეთის, ირანის, ინდონეზიისა და ეგვიპტის წარმომადგენლებმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ საჭიროა აგრესიის განსაზღვრა, რომელიც დაგმობს აგრესიული პოლიტიკის სხვადასხვა გამოვლინებას. ავღანეთის წარმომადგენელმა თავის სიტყვაში განაცხადა, რომ „მცირე და სუსტ ხალხებს მეტად უსაჭიროებათ აგრესიის განსაზღვრა, იმიტომ რომ ეს ხალხები ყოველდღე ხდებიან პირდაპირი თუ არაპირდაპირი აგრესიის მსხვერპლნი“. ირანის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ საჭიროა აგრესიის განსაზღვრა და მოიყვანა ირანის მიმართ ინგლისის აგრესიული პოლიტიკის ფაქტები.

ამ საკითხის განხილვისას გამოვიდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისის, აგრეთვე ამერიკის შეერთებული შტატების მიერ ჩილე ზოგიერთი სხვა ქვეყნის წარმომადგენლები, რომლებიც სხვადასხვა ყალბი საბაბით ცდილობდნენ ხელი შეეშალათ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციისათვის მიღო გადაწყვეტილება, რომელიც შეიცავს აგრესიის მკაფიო და ნათელ განსაზღვრას და რომელიც მშვიდობისმოყვარე ხალხებსა და სახელმწიფოებს აძლევს იარაღს ამერიკა-ინგლისის ბლოკის აგრესიული პოლიტიკის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელი სენატორი გრინი და ინგლისის წარმომადგენელი ფიტც-მორისი გამოვიდნენ აგრესიის ყოველგვარი განსაზღვრის წინააღმდეგ. ისინი უხეშად აყალბებდნენ ისტორიულ ფაქტებს და ცდილობდნენ დაემტკიცებინათ, რომ აგრესიის განსაზღვრა თეორიულად შეუძლებელია, ხოლო პრაქტიკულად საჭირო არ არის. გენესუელის წარმომადგენელი ამტკიცებდა, რომ საშიშია საერთაშორისო ვითარება თითქოს არ უწყობს ხელს აგრესიის განსაზღვრის საკითხის გადაჭრას, თუმცა ყველამ ნათლად უნდა იცოდეს, რომ სწორედ ატლანტიკის ბლოკის მიერ აგრესიული ომის გაჩაღების საფრთხე ავალებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას განსაზღვროს აგრესიის ცნება, ამბილის აგრესორები რა ქურქითაც უნდა იმოსებოდნენ ისინი.

კომიტეტის 21 ნოემბრის სხდომაზე გამოსულმა სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ი. ვიშინსკიმ თავის სიტყვაში ამხილა ის ყალბი მოსაზრებანი, რომლებიც აგრესიის განსაზღვრის წინააღმდეგ მოსყავდათ აგრესიული ატლანტიკის ბლოკის წარმომადგენლებს, და დაასაბუთა, რომ საჭირო და შესაძლებელია აგრესიის ზუსტი განსაზღვრა. საბჭოთა დელეგაციის მეთაურმა ვრცელ სიტყვაში, რომელიც შეიცავდა უკანასკნელი წლების საერთაშორისო ვითარების ანალიზს, ცხადყო, რომ რეზოლუციის საბჭოთა პროექტი, რომელიც შეტანილია მეექვსე კომიტეტის განსახილველად, შეიცავს აგრესიის მეცნიერულად დასაბუთებულ განსაზღვრას, რომელიც შეეფერება ყველა მშვიდობისმოყვარე ხალხისა და სახელმწიფოს საარსებო მოთხოვნებს.

სპეციალურ პოლიტიკურ კომიტეტში

ნიუ-იორკი, 21 ნოემბერი. (საკდესი). სპეციალურმა პოლიტიკურმა კომიტეტმა გუშინ დაამთავრა სამხრეთ აფრიკის კავშირში რასობრივი კონფლიქტის საკითხის განხილვა.

ამ საკითხის განხილვამ ცხადყო სამხრეთ აფრიკის კავშირში რასობრივი და ეროვნული დისკრიმინაციის სურათი, რასობრივი უპირატესობის ნაცისტური თეორიების ფართო პროპაგანდას უწევენ ამ ქვეყანაში. სამხრეთ აფრიკის კავშირის კანონმდებლობაშია 60-ზე მეტი კანონი, რომლებიც მიმართულია მკვიდრი მოსახლეობის წინააღმდეგ. საარჩევნო კანონი ინდური წარმოშობის პირებსა და ზანგებს უფლებას არ მისცემს რაიმე მონაწილეობა მიიღონ ამ ქვეყნის მართვაში. სამარცხვინოა კანონი საშვების შესახებ, ურომლისთვისაც მკვიდრ მოსახლეობას არ შეუძლია ამგზავროს ამ ქვეყანაში. სამხრეთ აფრიკის კავშირის ზანგ მოსახლეობას არ შეუძლია თეთრებთან ერთად ამგზავროს ტრამვაით და მატარებლით, უფლება არა აქვს ისარგებლოს ლიფტით, იყოს მაღაზიებსა და მთავრობის დაწესებულებებში თეთრებთან ერთად. უეჭველია, რომ სამხრეთაფრიკელმა რასისტებმა ეს ნაცისტური კანონები თავიანთ ქვეყანაში შემოიღეს შეერთებული შტატების მაგალითის მიხედვით, სადაც აშკარად ქადაგებენ რასობრივი უპირატესობის თეორიას და ახორციელებენ პირდაპირ დისკრიმინაციას ამ ქვეყნის ზანგი მოსახლეობის მიმართ.

კომიტეტს უნდა განეხილა 18 სახელმწიფოს (ავღანეთის, ბირმის, ბოლივიის, ჰაიტის, გვატემალის, ჰონდურასის, ეგვიპტის, ინდოეთის, ინდონეზიის, ერაყის, ირანის, იემენის, პაკისტანის, სირიისა და სხვ.) რეზოლუცია, რომელიც თვალისწინებს კომისიის შექმნას სამხრეთ აფრიკაში რასობრივი ურთიერთობის შესასწავლად, ამ კომისიამ მოხსენება უნდა წარუდგინოს გენერალური ასამბლეის VIII სესიას; მეორე რეზოლუცია, რომელიც სამხრეთ აფრიკის კავშირის დელეგაციამ შეიტანა, აცხადებს, რომ კომიტეტის კომპეტენციაში არ შედის ამ საკითხის განხილვა.

სამხრეთ აფრიკის კავშირში რასობრივი კონფლიქტის საკითხის განხილვამ ცხადყო იმ კოლონიურ სახელმწიფოთა იზოლაცია, რომლებიც ცდილობდნენ წინააღმდეგობა გაეწიათ რაიმე ისეთი გადაწყვეტილების მიღებისათვის, რომელიც ხელს შეუწყობდა ამ კონფლიქტის გადაჭრას.

ჯერ კოლონიურ სახელმწიფოთა დელეგატები ცდილობდნენ დაემტკიცებინათ, რომ თითქოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კომპეტენციაში არ შედის სამხრეთ აფრიკის კავშირში რასობრივი დევნის საკითხის განხილვა, რამდენადაც ეს საკითხი, მათი აზრით, სამხრეთ აფრიკის კავშირის საშინაო კომპეტენციას შეადგენს.

ინდოეთის, პაკისტანის, ინდონეზიის, ბირმისა და სხვა ქვეყნების წარმომადგენლებმა გააკრიტიკეს ეს მტკიცება და თავისი სიტყვებით ცხადყვეს, რომ რასობრივი პრობლემა სამხრეთ აფრიკის კავშირში ღარ არის სამხრეთ აფრიკის კავშირის საშინაო საქმე და საერთაშორისო მნიშვნელობის საკითხია. ამ ქვეყნების დელეგატებმა კომიტეტის ყურადღება მიაქციეს იმას, რომ სამხრეთ აფრიკის კავშირის მთავრობამ დაარღვია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების ძირითადი პრინციპები, და მოიყვანეს სამხრეთ აფრიკის კავშირში არაევროპელი მოსახლეობის უუფლებო მდგომარეობის მრავალი ფაქტი.

მაშინ ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისის, საფრანგეთის, ჰოლანდიისა და მთელი რიგი სხვა ქვეყნების წარმომადგენლებმა შეიცავალეს ტაქტიკა, რაკი ვერ გაბედეს აშკარად გამოსულიყვნენ 18 სახელმწიფოს რეზოლუციის წინააღმდეგ. დანიის, ნორვეგიის, შვეციისა და ისლანდიის დელეგაციების სახელით შეტანილ იქნა რეზოლუციის ახალი პროექტი, რომელიც ადამიანის უფლებებზე ზოგადი მსჯელობით ცვლის რასობრივი დისკრიმინაციის პოლიტიკის რაიმე დაგმობას.

კომიტეტის 17 ნოემბრის სხდომაზე გამოსულმა ბელორუსიის სსრ წარმომადგენელმა პ. ე. ასტაპენკომ, აღნიშნა რა სამხრეთ აფრიკის კავშირის, ინგლისის, ავსტრალიის დელეგაციების ამ მტკიცებათა მთელი უსაფუძვლობა, რომ ამ საკითხის განხილვა თითქოს არ შედიოდეს კომიტეტის კომპეტენციაში, განაცხადა, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციამ, თუ იგი მართლაც ემხრობა მის წესდებაში ჩაწერილი მაღალი პრინციპების განხორციელებას, უნდა მიიღოს ღონისძიებანი იმ დისკრიმინაციული პოლიტიკის აღსაკვეთად, რომელსაც სამხრეთ აფრიკის კავშირის მთავრობა ატარებს მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ. ბელორუსიის სსრ დელეგაცია ხელმძღვანელობს რა საბჭოთა კავშირის ამ პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებით, რომლის მიზანია ყველა ერისა და რასის თანასწორუფლებიანობის დაცვა, ხალხთა თვითგამორკვევა, რასობრივ დევნას სამხრეთ აფრიკის კავშირისა და სხვა სახელმწიფოებში განხილავს როგორც თანამედროვე ცხოვრების სამარცხვინო მოვლენას, რომელიც მოწმობს ზოგიერთი ქვეყნის მმართველი წრეების მისწრაფებას შეინარჩუნონ სრული ბატონობა და მართვის კოლონიური მეთოდები ხალხთა მიმართ. საბჭოთა კავშირი ყოველთვის ებრძოდა და ებრძოლებს ყველა ერისა და რასის თანასწორუფლებიანობისათვის, ყველა ამ ხალხის მბრძანებლურად, რომლებიც ებრძვიან მონობის, კოლონიური ჩაგვრის წინააღმდეგ, და ფორმითაც უნდა გამოვლინდეს ეს მონობა და კოლონიური ჩაგვრა.

საბჭოთა დელეგაციას მიაჩნია, რომ ამ კომისიამ, რომლის შექმნასაც 18 სახელმწიფოს რეზოლუცია ითვალისწინებს, თავის მუშაობაში უნდა ახელმძღვანელოს აგრეთვე გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების I მუხლის მეორე პარაგრაფის დებულებებით ხალხთა თანასწორუფლებიანობისა და თვითგამორკვევის პრინციპის პატივისცემის საფუძველზე ერების მეგობრული ურთიერთობის განვითარების შესახებ. ეს დებულება უეჭველია, ხელს შეუწყობს კომისიის მუშაობის წარმატებას და გააძლიერებს 18 სახელმწიფოს მიერ შემოტანილი რეზოლუციის პროექტს. ყოველივე ზემოთქმულის მიხედვით, საბჭოთა დელეგაციას შემოაქვს 18 სახელმწიფოს რეზოლუციის იმ ნაწილის შესაბამისი შესწორება, რომელიც განსაზღვრავს კომისიის მუშაობის ამოცანებს.

სსრ კავშირის დელეგაციის შესწორებას კენჭი უყარეს და მან მიიღო კომიტეტის ხმის უმრავლესობა. 29 დელეგაციამ ხმა მისცა ამ შესწორების მიღებას (სსრ კავშირი, უკრაინის სსრ, ბელორუსიის სსრ, პოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია, ინდოეთი, პაკისტანი, ბირმა, ეგვიპტე, სირია, ლიბანი და სხვ.). 5 დელეგაციამ ხმა მისცა წინააღმდეგ (ამერიკის შეერთებული შტატები, ჰოლანდია, ბრაზილია, კუბა, კოსტარიკა), 23 დელეგაციამ თავი შეიკავა (ინგლისი, საფრანგეთი, ბელგია, დანია, შვეცია და სხვ.).

შემდეგ კენჭი უყარეს 18 ქვეყნის — არაბთა, აზიისა და ლათინური ამერიკის ზოგიერთი ქვეყნის რეზოლუციის პროექტს, რომელიც შეიცავს კომიტეტის მიერ მიღებულ სსრ კავშირის დელეგაციის შესწორებას. ამ პროექტის მიღებას ხმა მისცა 35 დელეგაციამ (სსრ კავშირი, უკრაინის სსრ, ბელორუსიის სსრ, პოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია, ინდოეთი, პაკისტანი, ბირმა, ეგვიპტე, სირია, ლიბანი, ინდონეზია, ჩილი, მექსიკა, ურუგვაი და სხვ.) 2 დელეგაციამ ხმა მისცა წინააღმდეგ (სამხრეთ აფრიკის კავშირი და პერუ), 22 დელეგაციამ თავი შეიკავა (ამერიკის შეერთებული შტატები, ინგლისი, საფრანგეთი და სხვ.).

სამხრეთ აფრიკის კავშირის დელეგაციის მიერ წარდგენილი რეზოლუცია, რომ კომიტეტს კომპეტენციაში არ შედის სამხრეთ აფრიკის კავშირში რასობრივი კონფლიქტის საკითხის განხილვა, უარყოფილ იქნა კომიტეტის წევრთა დიდი უმრავლესობით. 45 დელეგაციამ ხმა მისცა მას წინააღმდეგ (სსრ კავშირი, ბელორუსიის სსრ, უკრაინის სსრ, პოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია, ინდოეთი, პაკისტანი, ეგვიპტე და სხვ.). მხოლოდ ექვსმა დელეგაციამ მისცა ხმა ამ რეზოლუციას (ინგლისი, ავსტრალია, ბელგია, საფრანგეთი, ლუქსემბურგი და სამხრეთ აფრიკის კავშირი). 8 დელეგაციამ (არგენტინა, დომინიკის რესპუბლიკა, სალვადორი, ჰოლანდია, ახალი ზელანდია, პერუ, თურქეთი და ვენესუელა) თავი შეიკავა.

ამის შემდეგ კენჭისყრაზედ დასმულმა სკანდინავიის ოთხი ქვეყნის რეზოლუციამ მიიღო მხოლოდ 20 ხმა. ამ რეზოლუციას ხმა მისცეს შეერთებული შტატებისა და მთელი რიგი ამ ქვეყნების წარმომადგენლებმა, რომლებიც ამერიკის პოლიტიკას ემხრობიან. მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა დელეგაციის 2/3-ს ხმა არ მიუცია ამ რეზოლუციისათვის, ამასთან 35 დელეგაციამ თავი შეიკავა, მათ შორის ინდოეთის, პაკისტანის, აზიის, არაბთა და ლათინური ამერიკის სხვა ქვეყნების დელეგაციებმა, რომლებმაც შეიტანეს სამხრეთ აფრიკის კავშირის რასობრივ პარტიებმა გადაწყვეტენ ბოიკოტი გამოუცხადონ არჩევნებს, თუ ორსაფეხურიანი არჩევნები არ შეიცვალა პირდაპირი არჩევნებით. ალ-ომარის მთავრობამ უარი თქვა საარჩევნო კანონის შეცვლაზე და ძველი კანონის საფუძველზე ახირებდა არჩევნების მოწყობას.

გაიხსნა ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის XVI ყრილობა

ამსტერდამი, 23 ნოემბერი. (საკდესი). გუშინ ამსტერდამში გაიხსნა ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის XVI (რომელშემდგომი IV) ყრილობა. ყრილობას ესწრება 400-მდე დელეგატი — ჰოლანდიის 11 პროვინციის წარმომადგენლები. ყრილობის გახსნისას კომუნისტური პარტიის გამგეობის თავმჯდომარემ ვიგენარმა დღევანდელობა უსურვა კაცობრიობის გენიალურ ბელადს ი. ბ. სტალინს. ყრილობის დელეგატები ერთი მისწრაფებით წამოდგნენ ფეხზე და მოაწყეს მშუხარე ოვაცია ამხანაგ ი. ბ. სტალინის პატივსაცემად. დარბაზში გაისმა შეძახილები: „იცოცხლოს მრავალ წელს დიდმა სტალინმა — ჩვენმა მეგობარმა და მასწავლებელმა“, „გაუმარჯოს მძლავრ საბჭოთა კავშირს და მის კომუნისტურ პარტიას— ჩვენს მნათობსა და შუქურას“.

ყრილობაზე ვრცელი მოხსენება პოლიტიკური მდგომარეობისა და ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის ამოცანების შესახებ გააკეთა კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მუშაობის შესახებ გაკეთა კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა პაულ დე გროოტმა.

მან დრმა ანალიზი გაუკეთა საერთაშორისო და საშინაო მდგომარეობას და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ჰოლანდია შედის ამერიკულ ანტიდემოკრატიულ ბანაკში, რომელსაც ამერიკის შეერთებული შტატები მეთაურობენ.

მეორე მხრივ, თქვა პაულ დე გროოტმა, ჩვენ სიამაყით და სიხარულით შევეცქერით დიდ საბჭოთა კავშირს, რომელიც კაცობრიობის მშვიდობისა და თავისუფლების მჭადაგებელია.

პაულ დე გროოტმა თავის მოხსენებაში დიდი ადგილი დაუთმო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის მუშაობას, ი. ბ. სტალინის გამოსვლას პარტიის XIX ყრილობაზე და ი. ბ. სტალინის ახალ გენიალურ თეორიულ შრომას „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრ კავშირში“. დე გროოტმა აღნიშნა, რომ ამხანაგ სტალინის ახალ შრომას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მარქსისტულ-ლენინური თეორიისათვის, კომუნისტური პარტიების პრაქტიკული საქმიანობისათვის.

შეეხო რა ჰოლანდიის საშინაო მდგომარეობას, პაულ დე გროოტმა აღნიშნა, რომ, მიუხედავად რეაქციის შემოტევისა, გაიზარდა ჰოლანდიის მუშათა კლასის ორგანიზებულობა. შეიქმნა მშრომელების, ქალებისა და ახალგაზრდობის ძლიერი დემოკრატიული ორგანიზაციები. გაიზარდა და განმტკიცდა კომუნისტური პარტია, რომელიც თანმიმდევრულ ბრძოლას ეწევა ჰოლანდიის ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის, მშრომელთა მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის, მშვიდობისათვის. ყოველივე ეს განამტკიცებს მშვიდობის დაცვისა და ახალი ომის თავიდან აშორების იმედს. ჰოლანდიის ხალხს ფართო მასების შეკრებაში სულ უფრო ღრმად ენერგება ამხანაგ სტალინის ბრძნული სიტყვები, რომ მშვიდობა შენარჩუნებულ და განმტკიცებულ იქნება, თუ ხალხები მშვიდობის შენარჩუნების საქმეს თავიანთ ხელში აიღებენ და ბოლომდე დაიცავენ მას.

პაულ დე გროოტმა აღნიშნა, რომ უკანასკნელ დროს მნიშვნელოვნად გაიზარდა ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის ავტორიტეტი. დასასრულ მომხსენებელმა ჩამოაყალიბა კომპარტიის წინაშე დასახული ძირითადი ამოცანები.

გუშინდელი სხდომის ბოლოს ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის გამგეობის თავმჯდომარემ გერბენ ეგგენაარმა გამოაქვეყნა ყრილობის სახელზე მიღებული მისასალმებელი დეპეშა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა. დეპეშაში ნათქვამია:

ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის IV ყრილობას

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი მზურვალე სალამს უთვლის ჰოლანდიის კომუნისტური პარტიის IV ყრილობის დელეგატებს.

ვუსურვებთ ჰოლანდიის მომავ კომუნისტურ პარტიას ახალ წარმატებებს მშვიდობისათვის, ჰოლანდიის მშრომელთა სასიკეთოდ ანტერესებისათვის, პარტიული რიგების შემდგომი განმტკიცებისათვის ბრძოლაში.

გაუმარჯოს ჰოლანდიის კომუნისტურ პარტიას!

გაუმარჯოს სსრ კავშირისა და ჰოლანდიის ხალხების მეგობრობას!

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მისასალმებელ დეპეშას ყრილობის დელეგატები მქუხარე ტაშით შეხვდნენ.

კორეის ამბები

სახალხო არმიის მთავარსარდლობის ცნობა

ფხენიანი, 22 ნოემბერი. (საკდესი). კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო არმიის მთავარსარდლობამ დღეს გამოაქვეყნა ცნობა, რომ სახალხო არმიისა და ჩინელ სახალხო მოხალისეთა ნაწილები დასავლეთისა და ცენტრალური ფრონტების ცალკეულ უბნებზე თავდაცვითს ბრძოლებს ეწეოდნენ, ამასთან წარმატებით იგერიებდნენ ამერიკელ-ინგლისელთა და ლისინმანელთა ჯარების იერიშებს.

სახალხო არმიის ნაწილებმა აღმოსავლეთ სანაპიროსთან ჩაძირეს მოწინააღმდეგის ერთი საესკადრო ნაღმსანი და ერთი ტრალერი, რომლებიც ცდილობდნენ არტილერიის ცეცხლი დაეშინათ მშვიდობიანი დასახლებული პუნქტისათვის ვონსანის რაიონში.

სახალხო არმიის საზენიტო ნაწილებმა და თვითმფრინავების გამანადგურებელმა მსროლელებმა ჩამოაგდეს მტრის 3 და დააზიანეს 4 თვითმფრინავი.

ამერიკის ავიაცია კვლავ გარბაროსულად დაესხა თავს ფხენიანს

ფხენიანი, 23 ნოემბერი. (საკდესი). 22 ნოემბერს ღამით ამერიკის მრავალმა ბომბდამშენმა მხეცურად დაბომბეს ფხენიანის საცხოვრებელი უბნები. ჰაერის მეკობრეებმა ქალაქს დააყარეს ბევრი ფუგასური ბომბი. განსაკუთრებით ბევრი მსხვილი ყალიბის ბომბი ჩამოყარეს ფხენიანის სამხრეთ და სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში. ყველაზე მეტად დაინგრიეს ფხენიანის რაიონი, სადაც მოსახლეობილია ათობით მიწური და შიგ მყოფი მცხოვრებნი.

ფხენიანის მცხოვრებნი მრისხანე პროტესტს აცხადებენ ამერიკის ავიაციის მიერ ქალაქის მხეცურად დაბომბვის წინააღმდეგ. დარწმუნებული ვარ, განაცხადა პედაგოგმა პაკ რონ ჩუმ, რომ მშვიდობისმოყვარე ხალხთა სამართლიანი ხელი დასჯის ამერიკელ მკვლელებს, რომლებიც საშინელ ბოროტებას სჩადიან კორეის მიწა-წყალზე. მტარვალები შურისგებას ვერ გაექცევიან.

მუშა ჩან ჯონ სემ თქვა: „ამერიკელ აგრესორთა ბოროტმოქმედება ვერ გატეხს კორეელი ხალხის წინააღმდეგობის ნებას. კორეის მშვიდობიანი ქალაქებისა და სოფლების ბარბაროსულად დაბომბვა განსაკუთრებით გაძლიერდა მას შემდეგ, რაც ამერიკელებმა ჩაშალეს მოლაპარაკება დაზავების შესახებ. ეს იმას მოწმობს, რომ ამერიკელი აგრესორები ცდილობენ განაგრძონ ომი კორეაში, მოსპონ კორეელი ხალხი. ჩვენ მტკიცე პროტესტს ვაცხადებთ კორეის მშვიდობიანი მოსახლეობის მასობრივი მოსპობის წინააღმდეგ, რაც დღემდე გრძელდება, და მოვითხოვთ შეწყდეს ფხენიანისა და ჩვენი ქვეყნის სხვა მშვიდობიანი ქალაქებისა და სოფლების ბარბაროსული დაბომბვა.

სომხეთის სსრ ვაჭრობლების ადამიანებმა შეხვედრა გამართეს ჭალაძესთან

გმირი ხაბჭოთა არმიისა და ხალხის მუდმივ ურთიერთობის, ჩვენი ქვეყნის ხალხთა ურყევი სტალინური მეგობრობის ნათელ დემონსტრაციას წარმოადგენდა ოფიცერთა თბილისის საღამო, რომელიც საბჭოთა არმიის 34 წლისთავის აღსანიშნავად წარმოებულ ზეიმებს დაემატა. ოფიცრები და მათი ოჯახების წევრები შეხვდნენ მოძმე სომხეთის საბჭოთა რესპუბლიკის მოწინავე ადამიანებს. შეხვედრა მიძღვნილი იყო სომხეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 32-ე წლისთავისადმი.

საღამოს ესწრებოდნენ სომხეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი გ. ბუნიატიანი, კიროვის სახელობის ქარხნის დირექტორი ე. აკოფიანი, მოწინავე კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, სომხეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი გ. ბაბაჯანიანი, მწერალი სირაკანი, რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი, სტალინური პრემიის ლაურეატი ა. პეტროსიანი, ერევნის სპენდიაროვის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სოლისტი არმინე თუთუნჯიანი.

სომხეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 32-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამო გახსნა ვ. ბოგომატმა.

მოძმე სომხეთის მიერ სამეურნეო და კულტურულ ფრონტზე მიღწეული უდიდესი წარმატებების შესახებ ვრცელი და საინტერესო სიტყვა წარმოთქვა სომხეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილმა წევრმა გ. ბუნიატიანმა. იგი ლაპარაკობს იმაზე, რომ სომხეთი ჩამორჩენილი სოფლის მეურნეობის ქვეყნიდან გადაიქცა მოწინავე ინდუსტრიისა და სოციალისტური სოფლის მეურნეობის ქვეყნად, მოწინავე კულტურის ქვეყნად.

დიდი რუსი ხალხისა და სომეხი ხალხის მეგობრობაზე, ამ მეგობრობისა და დახმარების შედეგად რესპუბლიკის ინდუსტრიის განვითარებაში მიღწეულ წარმატებებზე ილაპარაკა კიროვის სახელობის ქარხნის დირექტორმა ე. აკოფიანმა. იგი ამბობს, რომ დიდი სამამულო ომის შემდეგ რესპუბლიკაში აგებულ და რეკონსტრუირებულ იქნა ათობით საწარმო. განსაკუთრებით განვითარდა რესპუბლიკაში მეტალურგია, ელექტროენერგიის წარმოება, მძიმე მანქანათმშენებლობა, მსუბუქი და ქიმიური მრეწველობა. ინდუსტრიის ეს დარგები უმთავრესად აღდგენილ რესურსებს ემყარება.

სიტყვებით გამოვიდნენ აგრეთვე სომეხი მწერალი სარასი და ვ. მ. ლაპა.

დასასრულ შედგა კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს სტუმრებმა — რესპუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა, სტალინური პრემიის ლაურეატმა ა. პეტროსიანმა, ერევნის სპენდიაროვის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სოლისტმა არმინე თუთუნჯიანმა და ოფიცერთა სახლის სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლმა.

აკადემიკოსი ჯ. ღ. ლისენკო მახარაძეში

მახარაძე. (საკ. კორ.). 23 ნოემბერს ჩამოვიდა სუბტროპიკულ კულტურათა ანასეულის საკავშირო ინსტიტუტს ესტუმრა აკადემიკოსი ტ. დ. ლისენკო.

აკადემიკოსმა ლისენკომ და მისმა თანმხლებმა პირებმა დაათვალიერეს ინსტიტუტის საცდელი ნაკვეთები, სათბურები და ორანჟერეები; სტუმრები გაეცნენ აგრეთვე ნარუკის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის სახელმწიფო ჯიშთა გამოცდის სადგურს. ლომონის ავადმყოფობის წინააღმდეგ ბრძოლის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე და ციტრუსების ყინვაგამძლეობის საკითხებზე საუბარი ჰქონდათ ინსტიტუტის გაყოფილებათა გამგეებთან და სოფლის მეურნეობის სხვა მუშაკებთან. ამბ. ლისენკომ მათ ბევრი სასარგებლო მითითება მისცა.

ანასეულიდან სტუმრები გაემგზავრნენ ქალაქ ბათუმში.

სტუდენტთა ქალაქის სანატორიუმი

სტუდენტი ახალგაზრდობის ჯანმრთელობის დაცვის საქმეში ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა სტუდენტთა ქალაქის სანატორიუმი. აქ გამოყენებულია მკურნალობისა და გაჯანსაღების ყველა საუკეთესო მეთოდი. ოთხი წლის მანძილზე სანატორიუმში დაისვენა 2.000 სტუდენტმა.

სანატორიუმს დიდ დახმარებას უწევს სტუდენტთა ქალაქის საავადმყოფოსთან არსებული თერაპიული განყოფილებები, რომლებსაც 8 ექიმი ემსახურება. სანატორიუმის დასასვენებელ ოთახში არის მრავალნაირი ლიტერატურა, იმართება გასაუბრებები, ეწყობა ექსკურსიები და კოლექტიური დასწრება კინო-სურათებსა და სპექტაკლებზე.

რედაქტორის მოადგილე
ი. ნატროშვილი.

ერაყის მთავრობა გადაიგდგა

ლონდონი, 22 ნოემბერი. (საკდესი). როგორც რეიტერის სააგენტოს ბაღდადელი კორესპონდენტი იუწყება, დღეს გადადგა ერაყის მთავრობა, რომელსაც მეთაურობდა მუსტაფა ალ-ომარი (მთავრობა შექმნილი იყო პარლამენტის არჩევნების მოსამზადებლად).

ბოლო დროს ინგლისის პრესა ყურადღებას უთმობდა ერაყის მდგომარეობას იმასთან დაკავშირებით, რომ მოითხოვდნენ ფართო რეფორმების განხორციელებას და ნავთის შესახებ ინგლის-ერაყის ხელშეკრულების გაუქმებას, აგრეთვე საარჩევნო კანონის შეცვლას. იუწყებოდნენ, კერძოდ, რომ ოპოზიციურმა პარტიებმა გადაწყვიტეს ბოიკოტი გამოუცხადონ არჩევნებს, თუ ორსაფეხურიანი არჩევნები არ შეიცვალა პირდაპირი არჩევნებით. ალ-ომარის მთავრობამ უარი თქვა საარჩევნო კანონის შეცვლაზე და ძველი კანონის საფუძველზე ახირებდა არჩევნების მოწყობას.

მასობრივი დემონსტრაციები ბაღდადში

ლონდონი, 23 ნოემბერი. (საკდესი). რეიტერის სააგენტოს კორესპონდენტი გადმოგვცემს, რომ გუშინ ბაღდადში პოლიციამ სროლა აუტეხა სტუდენტებს, რომლებიც მონაწილეობას იღებდნენ დემონსტრაციაში. ამას შედეგად მოკლულ იქნა 5 კაცი და დაიჭრა 50 კაცი, როგორც იუწყებიან, დაჭრილია აგრეთვე 38 პოლიციელი.

დემონსტრაციის დამთავრებისთანავე ერაყის რეგენტმა მთავრობის სხდომა მოიწვია. სხდომაზე მიწვეულ იქნენ აგრეთვე ოპოზიციის ლიდერები. მათ რეგენტს განუცხადეს, არც ერთ მთავრობას მხარს არ დავუჭერთ, რომელიც საარჩევნო სიებში დაუყოვნებლივ არ შეიტანს ცვლილებებსო.

ლონდონი, 23 ნოემბერი. (საკდესი). რეიტერის სააგენტოს კორესპონდენტის ცნობით, დღეს ბაღდადში 20 ათასამდე დემონსტრანტმა ცეცხლი წაუკიდა ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოსთან არსებული ამერიკის საინფორმაციო სამსახურის შენობას და ქვა დაუშინა მთავრობის დაწესებულებებს. პოლიციასთან შეტაკების შედეგად მოკლულია ორი კაცი და დაჭრილია 30 პოლიციელი და რამდენიმე სტუდენტი.

ინგლისისა და ამერიკის საელჩოების გარშემო პოლიციის ძლიერი დამცველი რაზმები დგანან.

ოპერისა და ბალეტის თეატრი

25 ნოემბერს	ზ. ფალიაშვილი—დაისი
26 ნოემბერს	ჯ. ვერდი—ტრავიატა

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე

დღეს თეატრებში

რუსთაველის სახელობის — ნიკოლოზ ბარათაშვილი; **მარჯანიშვილის სახელობის** — გაზაფხულის ღილა; **გრიბოედოვის სახელობის**—ვასა ჟელეზნოვა (აბონემენტი 43, 44); **მოზარდ მაყურებელთა რუსული** — წინ, უშიშარნო! (3 და 8 ს.); **მოზარდ მაყურებელთა ქართული**—უკანასკნელი ორიანი (აბონემენტი 2, 6 ს.); **სანიტარული კულტურის** — კარგი ამხანაგი.

საჭართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მეცნიერთა დაცვის ინსტიტუტი აცხადებს, რომ 1952 წლის 10 დეკემბერს, დღის 11 საათზე, ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს დიდ სხდომაზე საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის სხდომათა დარბაზში (ძერჟინსკის, 8) სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად დისერტაციას დაიცავენ:

მამედოვა ხადიჯა რზა ყიზი თემაზე: „Насекомые, вредящие семенной продукции люцерны в Азербайджанской ССР и меры борьбы с ними“.

ოფიციალური ოპონენტები: საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრი-კორესპონდენტი, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **ლეონიდე პოლიევქტის-ძე კალანდაძე** და სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი **თამარ მათეს ასული ჭავჭანიძე.**

მატროფანოვი პეტრე ივანეს-ძე თემაზე: „Фумигация цитрусовых культур синильной кислотой способом опыливания препаратами цианистого кальция“.

ოფიციალური ოპონენტები: სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **ხიმონ